บทที่ 4
หลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้ของเงินได้วิชาชีพอิสระ ของประเทศไทยและประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ในบทนี้จะกล่าวถึงลักษณะความหมายของวิชาชีพอิสระตามความหมายในประมวลรัษฎากร และปัญหาการตีความด้านเงินได้วิชาชีพอิสระทางด้านข้อกฎหมายในประเทศไทย ลักษณะวิชาชีพอาเซียนตามข้อกำหนด (Mutual Recognition Arrangement : MRA) ซึ่งก่อให้เกิดการโอนย้ายแรงงานฝีมือเสรี และหลักเกณฑ์การเสียภาษีของประเทศไทยและประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยแต่ละประเทศ มีประเด็นที่ศึกษาคือ การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล การเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และอนุสัญญาภาษีซ้อน ระหว่างประเทศไทยและประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4.1 ลักษณะเงินได้วิชาชีพอิสระ

4.1.1 นิยามเงินได้วิชาชีพอิสระ (ธนภณ แก้วสถิต, 2554 : 110)

เงินได้วิชาชีพอิสระ หมายถึง เงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระต่างๆ ซึ่งผู้มีเงินได้ต้องประกอบการเองโดยเฉพาะตามประเภทวิชาชีพอิสระที่กำหนดไว้ เช่น วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือ วิชาชีพอื่น ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ดังนี้

เงินได้พึงประเมินของวิชาชีพอิสระ เป็นเงินได้สินจ้างตามสัญญาจ้างทำของที่จะจ่ายให้ผู้รับจ้างจ้างทำงานเสร็จตามกำหนด สาขาวิชาจะกำหนดเป็นวิชาชีพอิสระ ประกอบด้วยหลัก 4 ประการ ดังนี้

1) เนื่องจากคำว่า “วิชาชีพ” เป็นคำสนธิมาจากคำว่า “วิชา” กับ “อาชีพ” จึงหมายถึงอาชีพที่ต้องใช้วิชาการโดยมีการฝึกฝนวิชาแขนงนั้นๆ จนชำนาญเป็นพิเศษจึงสามารถประกอบอาชีพได้ คนทั่วไปไม่สามารถเข้ามาประกอบอาชีพได้ เช่น อาชีพแพทย์ ทนายความ นักบัญชี สถาปนิก วิศวกร เภสัชกร
2) อาชีพที่จะถือเป็น “วิชาชีพอิสระ” มักจะต้องมีองค์ประกอบดูแล หรือรับรองคุณสมบัติของผู้ที่เข้ามาประกอบวิชาชีพนั้นๆ ด้วย หรืออาจมีการฝึกฝนและผ่านการรับรองก่อนถึงจะสามารถไปประกอบวิชาชีพได้ เช่น แพทย์ เมื่อจบการศึกษาแล้วต้องมีใบประกอบโรคศิลป์ จึงจะมีสิทธิประกอบวิชาชีพของตนเอง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ได้ และต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของแพทย์สภา อาชีพทนายความ ก็เช่นกัน ต้องผ่านการอบรมการเป็นทนายความเสียก่อน และอยู่ในการการควบคุมดูแล จรรยา มารยาทต่างๆ โดยสภาทนายความ ส่วนนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ก็อยู่ในการควบคุมดูแลเช่นกัน

3) วิชาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีเจตนามุ่งรับใช้สังคม เช่น แพทย์ ต้องรักษาผู้ป่วย โดยไม่เลือกว่าเป็นมิตรหรือศัตรู ทนายต้องรับว่าความให้กับลูกความที่เป็นจำเลย แม้ว่าจำเลยจะเป็นบุคคลที่สังคมรังเกียจ เพราะทนายต้องผดุงความยุติธรรมตาม กระบวนการยุติธรรม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ มิฉะนั้นจะผิดมารยาททนายความ ส่วนค่าตอบแทนของผู้ประกอบวิชาชีพอิสระถือเป็นผลพลอยได้ ไม่ใช่เป็นการมุ่งค้าหากำไร ดังนั้น การประกอบวิชาชีพ แพทย์ หรือทนายความ ฯลฯ จึงไม่ใช่การประกอบการค้า ซึ่งแพทย์ ทนายความ การสอบบัญชี จึงได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่หากผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ จัดองค์กรทางธุรกิจในรูปแบบของการแสวงหากำไร เช่น บริษัท จะต้องถือเป็นกิจการที่มุ่งแสวงหากำไร เป็นทางการค้าปกติ ไม่ได้รับยกเว้นภาษีทางการค้า

4) วิชาชีพใดจะเป็นการประกอบวิชาชีพอิสระส่วนใหญ่มีกฎหมายรองรับเพื่อการประกอบวิชาชีพนั้นๆ

4.1.2 การตีความเงินได้วิชาชีพอิสระในประเทศไทย (ไพจิตร โรจนวานิช, 2553 : 54)

เงินได้วิชาชีพอิสระตามประมวลรัษฎากร ประกอบด้วยเงินได้จากวิชาชีพกฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี และประณีตศิลปกรรม เงินได้บางประเภทอาจมีปัญหาและสับสนกับเงินได้ในประเภทอื่นๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติในการคำนวณภาษี โดยเงินได้วิชาชีพอิสระที่มักมีการแยกเป็นเงินได้แต่ละประเภทดังนี้

1. วิชาชีพกฎหมาย

คือ เงินได้ที่ประกอบการโดยอาศัยความรู้ทางวิชากฎหมาย เช่น การว่าความของทนายความ การให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมาย การทำพินัยกรรม การร่างนิติกรรมสัญญาเป็นเงินได้ตามวิชาชีพอิสระที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 40 (6)แห่งประมวลรัษฎากรโดยไม่รวมถึงการให้บริการอย่างอื่น เช่น เงินได้จากการรับจ้างจดทะเบียนนิติบุคคลของสำนักกฎหมายหรือเงินได้จากการรับจ้างทวงหนี้ แต่การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้มีการยกเว้นภาษีจากการได้รับเงินค่าบริการว่าความ ตามมาตรา 81(1) (ฌ) แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้นฐานเงินได้ที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจึงแตกต่างกับฐานเงินได้ที่ต้องนำไปเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากเงินได้ค่าว่าความ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2. การประกอบโรคศิลปะ(ธนภณ แก้วสถิตย์, 2554 : 297)

เงินได้อันเกิดจากกิจการใดๆ อันกระทำโดยตรงต่อร่างกายมนุษย์ในการบำบัดโรค ซึ่งรวมตลอดถึงการป้องกันโรคในสาขาต่างๆ ดังต่อไปนี้ เวชกรรม ทันตกรรม เภสัชกรรม การพยาบาล การผดุงครรภ์ กายภาพบำบัด เทคนิคการแพทย์ และรวมถึงการผ่าตัด ฉีดยา ฉีดสาร หรือสอดใส่วัตถุใดๆ เข้าในร่างกายและใช้เครื่องมือกายภาพบำบัดเพื่อการเสริมสวย การคุมกำเนิด การทำหมัน หรือการบำรุงร่างกายด้วย ซึ่งเงินได้ได้จากการประกอบโรคศิลปะ ยังมีความสับสนระหว่างเงินได้มาตรา 40(1) มาตรา 40(2) มาตรา40(6) หรือมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร การพิจารณาเงินได้จากการประกอบการรักษาผู้ป่วยของแพทย์หรือพยาบาลเป็นเงินได้ 40(1) 40(2) 40(6) 40(8) ดังนี้

2.1) กรณีเป็นเงินได้ 40(1) แห่งประมวลรัษฎากร คือ กรณีเงินได้จากการทำงานในลักษณะลูกจ้าง มีระยะเวลาแน่นอน ได้รับค่าตอบแทนในรูปเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าปฏิบัติงาน

2.2) กรณีเป็นเงินได้ 40(2) แห่งประมวลรัษฎากร คือ ปฏิบัติงานไม่ได้เป็นลูกจ้าง แต่ได้รับค่าตอบแทนเป็นจำนวนแน่นอน และไม่ได้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของงานที่ทำ เช่น การไปอยู่เวรให้กับโรงพยาบาลอีกแห่งหนึ่ง

2.3) กรณีเป็นเงินได้ 40(6) แห่งประมวลรัษฎากร ต้องเป็นการทำงานโดยอิสระและไม่เป็นลูกจ้าง นอกจากจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพ ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพจากสภาวิชาชีพของสาขานั้นๆ ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับใบอนุญาต (ไม่รวมลักษณะทำงานธุรการ) และได้รับผลตอบแทนขึ้นอยู่กับความยากง่ายของงานที่ทำ เช่น การที่แพทย์เปิดคลินิกรักษาคนไข้โดยไม่มีเตียงรับไว้ค้างคืน และตามข้อหารือที่ กค 0702/พ./7193 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2558 กรณีผู้ประกอบโรคศิลปะ ตามมาตรา 40 (6)แห่งประมวลรัษฎากรต้องเป็นบุคคลที่ขอขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะจากคณะกรรมการวิชาชีพตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542 เท่านั้น นิติบุคคลอื่นๆ ไม่อาจขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการโรคศิลปะได้ตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542 การประกอบการของนิติบุคคลอื่นๆ จึงไม่ใช่การประกอบโรคศิลปะ ตามมาตรา 81(1)(ฌ)

2.4) กรณีเป็นเงินได้ 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร คือการที่แพทย์เปิดคลีนิคหรือสถานพยาบาลโดยมีเตียงรับคนไข้ไว้ค้างคืน เป็นเงินได้ตามมาตรา 40(8)

3. วิศวกรรม (ไพจิตร โรจนวานิช, 2553 : 60)

ตามความหมายวิศวกรรม หมายความว่า วิชาชีพช่างในสาขาโยธา วิศวกรรมเครื่องยนต์ วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอุตสาหกรรม วิศวกรรมเหมืองแร่ และสาขาวิศวกรรมอื่นใดที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา (พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ.2505) คือ เงินได้ที่วิศวกรได้รับจากการให้คำปรึกษาหรือออกแบบแปลน และแผนผังในการก่อสร้างโรงงาน รวมทั้งการติดตั้งเครื่องจักร เป็น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รายได้ตามมาตรา 40 (6) แต่ถ้าวิศวกรไปรับเหมาก่อสร้าง หรือเข้าร่วมในโครงการก่อสร้าง หรือเข้าร่วมการก่อสร้าง โดยเป็นผู้รับเหมาช่วงงานก่อสร้าง โดยจัดหาสัมภาระเป็นส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ ค่าตอบแทนดังกล่าวจะถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (7) เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ

4. สถาปัตยกรรม(ไพจิตร โรจนวานิช, 2553 : 60)

คือ เงินได้จากการคำนวณ ให้คำปรึกษาและออกแบบแปลนแผนผัง วิชาชีพการช่างในสาขาสถาปัตยกรรมหลัก สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง สาขาสถาปัตยกรรมอุตสาหกรรม

5. การบัญชี(ไพจิตร โรจนวานิช, 2553 : 60)

หมายถึง เงินได้จากการวางรูปบัญชี การรับตรวจสอบในฐานะผู้สอบบัญชีรับอนุญาต การสอบบัญชี การจัดทำบัญชีต้นทุน การรับเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำการจัดทำระบบงานเกี่ยวกับบัญชี โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต การทำบัญชี โดยมิได้มีความสัมพันธ์ผูกพันกับเจ้าของกิจการอย่างนายจ้างลูกจ้าง โดยไม่รวมถึงการให้บริการด้านอื่น กรณีอื่นๆ เช่นการรับจ้างการจดทะเบียนพาณิชย์ การรับจ้างยื่นแบบภาษีเงินได้ แต่ในหมวดของภาษีมูลค่าเพิ่ม คำว่าวิชาชีพอิสระที่จะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 (1) (ฌ) ใช้คำว่า ผู้สอบบัญชี จึงไม่รวมถึงเงินได้จากการทำบัญชีด้วย

6. การประณีตศิลปกรรม(ไพจิตร โรจนวานิช, 2553 : 60)

คือ เป็นงานที่เกี่ยวกับงานที่มีคุณค่าทางศิลปะเช่นจิตกรรม ประติมากรรม หรืองานช่างสิบหมู่ การรับจ้างปั้น วาดภาพ เป็นต้น

4.1.3 วิชาชีพอาเซียนตามข้อตกลงอาเซียน(กรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์ข่าวอาเซียน : 2559)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้ตกลงร่วมลงนามในแถลงการณ์ Bali Concord ตกลงยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangement : MRA) เป็นครั้งแรก MRA คือ ข้อตกลงยอมรับร่วมในเรื่องคุณสมบัติของนักวิชาชีพอาเซียน ในการแสวงหาจุดยอมรับร่วมกัน เรื่องคุณสมบัติของผู้ทำงานด้านบริการโดยเฉพาะในกลุ่มวิชาชีพ และต้องมีการเจรจาเพิ่มเติมของกลุ่มประเทศสมาชิกเพื่อหาจุดตกลงยอมรับร่วมกัน ในเรื่องการศึกษา การสอบ การขึ้นทะเบียน การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนดของประเทศที่จะเข้าไปทำงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญหรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรีสามารถออกใบอนุญาตทำงาน การเทียบเคียงสมรรถนะและศักยภาพของบุคคลากรในวิชาชีพ 7 สาขา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันต์แพทย์ และนักบัญชี รวมทั้งสาขาบริการและการท่องเที่ยว ณ ปัจจุบันอาเซียนสรุปผลการจัดทำ MRA และลงนามโดยรัฐมนตรีอาเซียน ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1. ข้อตกลงการยอมรับร่วมในสาขาบริการวิศวกรรม ลงนามเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2548 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย
2. ข้อตกลงการยอมรับร่วมในสาขาบริการวิชาชีพพยาบาล ลงนามเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2549 ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์
3. ข้อตกลงการยอมรับร่วมในสาขาบริการวิชาชีพสถาปัตยกรรม และกรอบความตกลงสำหรับการยอมรับร่วมในคุณสมบัติวิชาชีพด้านการสำรวจ ลงนามเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2550 ณ ประเทศสิงคโปร์
4. กรอบความตกลงว่าด้วยข้อตกลงการยอมรับร่วมในสาขาวิชาชีพบัญชี ข้อตกลงการยอมรับร่วมในสาขาบริการวิชาชีพแพทย์และข้อตกลงการยอมรับร่วมในสาขาวิชาทันต์แพทย์ ลงนามเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552 ณ ประเทศไทย
5. กรอบข้อตกลงการยอมรับร่วมในสาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว ประเทศไทยได้ร่วมลงนามได้ลงนามในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2555 ณ ประเทศไทย (กรมเจรจาการค้า, 2558: ออนไลน์)

ในการให้บริการวิชาชีพเสรีของอาเซียนมีการให้บริการ 4 MODE คือ

MODE 1 การให้บริการแบบข้ามพรมแดน (Cross Border) เป็นการให้บริการข้ามประเทศโดยไม่มีการจัดตั้งกิจการ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการยังอยู่ในประเทศของตนเอง เป็นการให้บริการผ่านสื่ออินเตอร์เน็ต

MODE 2 การให้บริการในต่างประเทศ (Consumption) เป็นการที่บุคคลเดินทางไปใช้บริการในต่างประเทศ เช่น ผู้ป่วยเดินทางไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศ

MODE 3 การตั้งกิจการในต่างประเทศ (Commercial Presence) เป็นการที่ผู้ให้บริการไปจัดตั้งกิจการในประเทศในอีกประเทศหนึ่งเพื่อให้บริการ เช่น การเปิดโรงพยาบาลหรือสถานบริการสุขภาพในต่างประเทศ

MODE 4 การเดินทางข้ามประเทศของบุคคลากรผู้ให้บริการ(Movement of Natural Persons) เป็นการที่บุคคลเดินทางไปเพื่อให้บริการในต่างประเทศ เช่น พยาบาลไทยไปเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในต่างประเทศ

ซึ่งการบริการตาม Mode 1 และ Mode 2 ปัจจุบันมีความเป็นเสรีอยู่แล้ว และ Mode 3 ภาคธุรกิจไทยก็สามารถขยายโอกาสไปในต่างประเทศประเทศ แต่การบริการด้าน Mode 4 ซึ่งต้องมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบของแต่ละประเทศนั้น ต้องมีการเตรียมด้านมาตรฐานและความพร้อม โดยมีวิชาชีพอาเซียนซึ่งเกี่ยวข้องวิชาชีพตามวิชาชีพอิสระของประมวลรัษฎากร ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1) แพทย์วิชาชีพอาเซียน (กรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน : 2559)

การเข้าไปประกอบวิชาชีพแพทย์ในประเทศอาเซียนนั้น ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของประเทศผู้รับ โดยมีเงื่อนไขคือ สำเร็จการศึกษาวิชาชีพแพทย์ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพแพทย์ ของประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศผู้รับ และได้รับใบอนุญาตจากประเทศแหล่งกำเนิด โดยผลของการอนุญาตยังมีผลอยู่ในปัจจุบัน มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพแพทย์ไม่น้อยกว่า 5 ปี ต่อเนื่องกันในประเทศแหล่งกำเนิด ก่อนที่จะสมัครหรือขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuing Professional Development : CPD) ของประเทศในแหล่งกำเนิด รวมทั้งได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพ(Professional Medical Authority Regulatory : PMRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดว่ามีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิค มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ ในการการประกอบวิชาชีพทั้งในต่างประเทศและประเทศแหล่งกำเนิด และไม่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือมีคดีความทางกฎหมายที่ค้างในประเทศอื่นและประเทศแหล่งกำเนิด

2) ทันตแพทย์วิชาชีพอาเซียน (กรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน : 2559)

การเข้าไปประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศอาเซียนนั้น ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของประเทศผู้รับ โดยมีเงื่อนไขคือ สำเร็จการศึกษาวิชาชีพทันตแพทย์ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์(Professional Dental Regulatory : PDRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศผู้รับ และได้รับใบอนุญาตจากประเทศแหล่งกำเนิด โดยผลของการอนุญาตยังมีผลอยู่ในปัจจุบัน มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพแพทย์ไม่น้อยกว่า 5 ปี ต่อเนื่องกันในประเทศแหล่งกำเนิด ก่อนที่จะสมัครหรือขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ของประเทศในแหล่งกำเนิด รวมทั้งได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพ ของประเทศแหล่งกำเนิดว่ามีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิค มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ ในการการประกอบวิชาชีพทั้งในต่างประเทศและประเทศแหล่งกำเนิด และไม่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือมีคดีความทางกฎหมายที่ค้างในประเทศอื่นและประเทศแหล่งกำเนิด

3) พยาบาลวิชาชีพอาเซียน (กรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน : 2559)

การเข้าไปประกอบวิชาชีพพยาบาลในประเทศอาเซียนนั้น ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของประเทศผู้รับ โดยมีเงื่อนไขคือ สำเร็จการศึกษาวิชาการพยาบาล และได้รับใบอนุญาตจากประเทศแหล่งกำเนิด โดยผลของการอนุญาตยังมีผลอยู่ในปัจจุบัน มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพพยาบาลไม่น้อยกว่า 3 ปี ต่อเนื่องกันในประเทศแหล่งกำเนิด ก่อนที่จะสมัครหรือขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ของประเทศในแหล่งกำเนิด รวมทั้งได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพพยาบาล (Nursing

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Regulation Authority : NRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดว่ามีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิค มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ ในการการประกอบวิชาชีพทั้งในต่างประเทศและประเทศแหล่งกำเนิด และไม่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือมีคดีความทางกฎหมายที่ค้างในประเทศอื่นและประเทศแหล่งกำเนิด

4) วิศวกรวิชาชีพอาเซียน (สภาวิศวกร : 2559)

วิศวกรวิชาชีพอาเซียน หมายถึง วิศวกรวิชาชีพที่ถือสัญชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนและมีคุณสมบัติการขึ้นทะเบียนวิศวกรวิชาชีพตามระเบียบคณะกรรมการสภาวิศวกร ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนวิศวกรวิชาชีพอาเซียน The ASEAN Chartered Professional Engineer พ.ศ. 2557 การเข้าไปประกอบวิชาชีพวิศวกรในประเทศอาเซียนนั้น ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของประเทศผู้รับ มีเงื่อนไขคือ สำเร็จการศึกษาปริญญาทางวิศวกรรมที่ได้รับการยอมรับจากประเทศแหล่งกำเนิด และมีการขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตโดยผลของการอนุญาตยังมีผลอยู่ในปัจจุบัน มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพวิศวกรรมไม่ต่ำกว่า 7 ปี หลังจบการศึกษาทั้งนี้ต้องได้รับผิดชอบงานด้านวิศวกรรมอย่างเด่นชัดต่อเนื่อง 2 ปี ก่อนที่จะสมัครหรือขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ของประเทศในแหล่งกำเนิด รวมทั้งได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพวิศวกร ของประเทศแหล่งกำเนิดว่ามีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิค มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ จะมีสิทธิขอสมัครเป็นวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Engineer Coordinating Committee : ACPECC) เพื่อได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นวิศวกรวิชาชีพอาเซียน(ASEAN Chartered Professional Engineer : ACPE) ภายใต้ทะเบียนวิศวกรวิชาชีพอาเซียน

5) สถาปนิกอาเซียน (สภาสถาปนิก : 2559)

การเข้าไปประกอบวิชาชีพสถาปนิกในประเทศอาเซียนนั้น ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของประเทศผู้รับ มีเงื่อนไขคือ สำเร็จการศึกษาปริญญาทางสถาปัตยกรรม การศึกษาต้องไม่น้อยกว่า 5 ปี การศึกษา และได้รับใบอนุญาตจากประเทศแหล่งกำเนิด โดยผลของการอนุญาตยังมีผลอยู่ในปัจจุบัน มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม ไม่น้อยกว่า 10 ปี หลังจบการศึกษาทั้งนี้ต้องทำงานต่อเนื่องโดยตลอด 5 ปี ก่อนที่จะสมัครหรือขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของประเทศในแหล่งกำเนิด รวมทั้งได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพสถาปัตยกรรม (Professional Regulatory Authority : PRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดว่ามีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิค มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ และปฏิบัติตามข้อตกลงอื่นที่ผ่านการเห็นชอบจาก สภาสถาปนิกอาเซียน (ASEAN ARCHITECT COUNCIL : AAC)จะมีสิทธิขอสมัครเป็น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สถาปนิกอาเซียน เพื่อได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสถาปนิกวิชาชีพอาเซียน(ASEAN Architect : AA) ภายใต้ทะเบียนสถาปนิกอาเซียน

6) บัญชีวิชาชีพอาเซียน (สภาวิชาชีพบัญชี : 2559)

การเข้าไปประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศอาเซียนนั้น บัญชีอาชีพ (Practicing Professional Accountant : PPA) ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของประเทศผู้รับ มีเงื่อนไขคือ ด้านการศึกษา ต้องได้รับการศึกษาตามเงื่อนไขที่มีผลใช้ในประเทศแหล่งกำเนิด ซึ่งอาจมีการประเมินและยอมรับโดยคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ หรือสภาวิชาชีพของประเทศผู้รับว่าผ่านหรือไม่ นักวิชาชีพบัญชีอาเซียน เช่น จบปริญญาตรีสาขาบัญชี มีประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปี มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศของตน ซึ่งเป็นในเบื้องต้น ในการขอเป็นนักวิชาชีพบัญชีอาเซียน (ACPA) โดยในแต่ละประเทศของอาเซียนมีข้อกำหนดให้กับนักบัญชีต่างชาติสามารถขึ้นทะเบียนเป็นนักบัญชีของแต่ละประเทศได้ ซึ่งบางประเทศไม่มีข้อกำหนดเรื่องนักบัญชีต่างชาติ โดยขึ้นอยู่กับระเบียบและวิธีการตามข้อกำหนดมาตรฐานขององค์กรวิชาชีพบัญชีของแต่ละประเทศ เช่น หน่วยงานของประเทศกัมพูชาคือ The Kampuchea Institute of Certificate Public Accountants and Auditors (KICPAA) ส่วนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มีหน่วยงานที่กำกับดูแลคือ The Philippine Institute of Certified Accountants (PICPA) ประเทศอินโดนีเซีย มีหน่วยงานที่ดูแล ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 2 แห่งคือ The Indonesian Institute of Public Accountant (IAPI) และ The Indonesian Institute of Accountant (IAI)

7) นักสำรวจวิชาชีพอาเซียน(กรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน : 2559)

องค์กรที่ที่มีอำนาจรับผิดชอบกับดูแลด้านการบริการด้านสำรวจและขึ้นทะเบียนออกใบอนุญาตนักสำรวจของประเทศไทย คือสภาวิศวกร การเข้าไปประกอบวิชานักสำรวจในประเทศอาเซียนนั้น ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของประเทศผู้รับ มีเงื่อนไข ด้านการศึกษา ต้องได้รับการศึกษาตามเงื่อนไขที่มีผลใช้ในประเทศแหล่งกำเนิด ซึ่งอาจมีการประเมินและยอมรับโดยคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ หรือสภาวิชาชีพของประเทศผู้รับด้วย

8) การบริการ/ท่องเที่ยวอาเซียน (กรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน : 2559)

องค์กรที่ที่มีอำนาจรับผิดชอบกับดูแลด้านการบริการวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งอาเซียนและขึ้นทะเบียนออกใบอนุญาตนักสำรวจของประเทศไทย คือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การเข้าไปประกอบวิชาท่องเที่ยวแห่งอาเซียนอาเซียนนั้น ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของประเทศผู้รับ มีเงื่อนไขด้านการศึกษา ต้องได้รับการศึกษาตามเงื่อนไขที่มีผลใช้ในประเทศแหล่งกำเนิด ซึ่งอาจมีการประเมินและยอมรับโดยคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ หรือสภาวิชาชีพของประเทศผู้รับด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.1 สรุป การเปรียบเทียบวิชาชีพอิสระตามกฎหมายไทยและวิชาชีพเสรีตามข้อตกลงอาเซียน

ประเภทเงินได้	ประเทศไทย	ข้อตกลงวิชาชีพเสรี	หมายเหตุ
วิชาชีพกฎหมาย	/	X	ยังไม่มีการกำหนดวิชาชีพกฎหมายเป็นวิชาชีพอาเซียน
การประกอบโรคศิลป	/	/	ข้อตกลงวิชาชีพอาเซียน ระบุเฉพาะ แพทย์ ทันตแพทย์ และพยาบาล เท่านั้น
วิศวกรรม	/	/	เหมือนกัน
สถาปัตยกรรม	/	/	เหมือนกัน
การบัญชี	/	/	เหมือนกัน
การประณีตศิลปกรรม	/	X	ยังไม่มีการกำหนดวิชาชีพการประณีตศิลปกรรมเป็นวิชาชีพอาเซียน
การสำรวจ	X	/	เงินได้จากการสำรวจไม่จัดเป็นวิชาชีพอิสระในประเทศไทย
การบริการ/ท่องเที่ยว	X	/	เงินได้จากการบริการ/ท่องเที่ยวไม่จัดเป็นวิชาชีพอิสระในประเทศไทย

สรุป จากตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบวิชาชีพอิสระตามกฎหมายไทยและวิชาชีพเสรีตามข้อตกลงอาเซียน นั้น พบว่าประเภทเงินได้ที่เหมือนกันระหว่างเงินได้ตามวิชาชีพอิสระกับวิชาชีพอาเซียน คือ วิชาวิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ส่วนเงินได้วิชาชีพอิสระการประกอบโรคศิลปะนั้น มีการกำหนดที่แตกต่างกัน คือ วิชาชีพอาเซียนกำหนดให้มีเฉพาะ อาชีพ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล เท่านั้น ส่วนวิชาชีพอิสระตามประมวลรัษฎากรที่ไม่มีข้อกำหนดให้เป็นวิชาชีพอาเซียนคือ วิชาชีพกฎหมายและประณีตศิลปะ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาและเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระตามความหมายของประมวลรัษฎากรของกฎหมายไทยที่เหมือนกับข้อตกลงวิชาชีพเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ เงินได้จากวิชาชีพการประกอบโรคศิลปะ (แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล) การประกอบวิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี เพื่อเปรียบเทียบกับประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2 หลักเกณฑ์การเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระในประเทศไทย

การเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระในประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวข้อง คือ ประมวลรัษฎากร พ.ศ.2481 ดังนี้

4.2.1 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (กรมสรรพากร : 2558)

ในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของวิชาชีพอิสระนั้น เป็นการเก็บภาษีจากบุคคลทั่วไปที่ประกอบวิชาชีพวิชาชีพอิสระหรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนด ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีหน้าที่ต้องนำไปยื่นแบบแสดงรายการของตนเอง ตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคม ของปีถัดไป และมีหน้าที่ต้องเสียภาษีตอนครึ่งปี สำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระและเงินได้บางกรณีกฎหมายกำหนดให้ผู้จ่ายทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินได้ที่จ่ายบางส่วนเพื่อให้มีการทยอยชำระภาษีขณะที่มีเงินได้เกิดขึ้นอีกด้วย โดยได้มีการบัญญัติหลักเกณฑ์ไว้ 2 หลัก คือ หลักแหล่งเงินได้ (Source Rule) และหลักถิ่นที่อยู่ (Resident Rule) ดังนี้

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

1.1) บุคคลธรรมดา ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ ที่เป็นผู้อยู่ในประเทศไทยเกินกว่า 180 วัน ในรอบปีปฏิทิน (วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม) ถือเป็นผู้อยู่ในประเทศ ต้องเสียภาษี โดยการนำเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม มารวมคำนวณ หักค่าใช้จ่ายตามอัตราที่กฎหมายกำหนดและหักลดหย่อน และคำนวณภาษีในอัตราก้าวหน้า

1.2) ผู้มีเงินได้ซึ่งมิได้อยู่ในประเทศไทย (อยู่ไม่ถึง 180 วัน) มีเงินได้วิชาชีพอิสระจากประเทศไทย มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้ที่เกิดในประเทศไทยเท่านั้น

2. การหักค่าใช้จ่าย

เงินได้วิชาชีพอิสระ มีกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายตามตารางที่ 4.2 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงอัตราการหักค่าใช้จ่ายของเงินได้วิชาชีพอิสระ

ประเภทเงินได้	อัตราการหักค่าใช้จ่าย
เงินได้จากการประกอบโรคศิลปะ	ร้อยละ 60
เงินได้จาการประกอบวิชาชีพอิสระอื่นนอกจากการประกอบโรคศิลปะเช่น กฎหมาย บัญชี สถาปัตยกรรม วิชาชีพวิศวกรรม ประณีตศิลปกรรม	ร้อยละ 30

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผู้มีเงินได้สามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายในอัตราเหมาตามตารางที่ 4.2 ข้างต้น หรือสามารถหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้ ทั้งนี้ต้องมีหลักฐานการจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้นโดยให้นำมาตรา 65 ทวิและ 65 ตรี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

3. การหักลดหย่อน

เงินได้วิชาชีพอิสระ เมื่อนำมาคำนวณภาษีเงินได้ประจำปี กฎหมายยอมให้หักค่าลดหย่อนได้ เช่น

- ผู้มีเงินได้ จำนวน 30,000 บาท
- สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ 30,000 บาท
- บุตร จำนวน 15,000 บาท กรณีผู้มีเงินได้เป็นผู้ไม่อยู่ในประเทศไทยให้หักได้เฉพาะบุตรที่อยู่ในประเทศไทย (180 วัน ในปีภาษี)
- ลดหย่อนการศึกษาบุตร จำนวน 2,000 บาท ฯลฯ

4. อัตราภาษี

ในปีพ.ศ. 2558 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีอัตราภาษีตั้งแต่ร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 35 ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558

เงินได้ (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 - 150,000	150,0000	0
150,001 - 300,000	150,0000	5
300,001 - 500,000	200,0000	10
500,001 - 750,000	250,0000	15
750,001 - 1,000,000	250,0000	20
1,000,001 - 2,000,000	1,000,0000	25
2,000,001 - 4,000,000	1,000,0000	30
4,000,001 ขึ้นไป	-	35

เงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท ได้รับการยกเว้น ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551

5. การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ประกอบวิชาชีพอิสระมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ 2 ครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5.1) ยื่นแบบภายในเดือนกันยายน ของปีที่มีรายได้ ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระต้องนำรายได้ตั้งแต่เดือนมกราคม – มิถุนายน คำนวณหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน(ได้กึ่งหนึ่งของรายการตามที่กำหนด)และนำเงินได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนคำนวณภาษีตามอัตราก้าวหน้าตามตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบกับ วิธีที่ 2 คือ คำนวณภาษีในอัตราร้อยละ 0. 5 ของยอดเงินได้ทั้งหมด ถ้าจำนวนภาษีใดมากกว่าให้เสียภาษีตามวิธีนั้น (หากภาษีตามวิธีที่ 2 มีจำนวนไม่เกิน 5,000 บาท ได้รับยกเว้นภาษีดังกล่าว) แต่ยังคงต้องเสียภาษีตามวิธีที่ 1

5.2) ยื่นแบบภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระต้องนำรายได้ตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม คำนวณหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนและเมื่อได้เงินได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนคำนวณภาษีแล้วให้นำมาคำนวณภาษีตามอัตราก้าวหน้าตามตารางที่ 4.3 และหักภาษีครึ่งปีที่ได้ชำระไว้มาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระ เปรียบเทียบกับ วิธีที่ 2 คือ คำนวณภาษีในอัตราร้อยละ 0.5 ของยอดเงินได้ทั้งหมด ถ้าจำนวนภาษีใดมากกว่าให้เสียภาษีตามวิธีนั้น (หากภาษีตามวิธีที่ 2 มีจำนวนไม่เกิน 5,000 บาท ได้รับยกเว้นภาษีดังกล่าว) แต่ยังคงต้องเสียภาษีตามวิธีที่ 1

6. สิทธิประโยชน์

ผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระ มีสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น

- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ ได้รับยกเว้นเงินได้สุทธิ 150,000 บาท
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศไทยและประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 3 ข้อ พร้อมกันคือ
  1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
  2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้
  3. เงินได้ที่ได้รับไม่ตกเป็นภาระการจ่ายของสถานประกอบการถาวร หรือสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.2 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (กรมสรรพากร : 2558)

เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ ดำเนินกิจการในนามนิติบุคคล ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในประเทศ คือนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และนิติบุคคลอื่นๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์ ด้วยเช่น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งกระทำกิจการในประเทศ ที่เข้ามากระทำกิจการในประเทศ หรือ บริษัทฯต่างประเทศที่มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทยแต่ได้รับเงินได้วิชาชีพอิสระที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย ไทย ดังนี้

1. รายได้

1.1) นิติบุคคลภายในประเทศไทย คือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ไม่ว่าจะมีสาขาอยู่ภายในประเทศหรือต่างประเทศ รายได้จากแหล่งเงินได้ทั่วโลกมาเสียภาษี ให้กำไรสุทธิของสาขามารวมกับกำไรสุทธิของสำนักงานใหญ่เพื่อ รายได้จากแหล่งเงินได้ทั่วโลกมาเสียภาษี

1.2) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ จะต้องนำรายรายได้เฉพาะที่เกิดขึ้นภายในประเทศไทยเท่านั้นมาคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษี

2. ค่าใช้จ่าย

นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย สามารถคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีโดยนำค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการมาเป็นรายจ่ายได้ทั้งหมดที่จ่ายจริง และมีการกำหนดค่าใช้จ่ายเป็นมาตรฐานตามกฎหมายในบางรายการเช่น หนี้สูญ ค่ารับรอง ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน รวมทั้งมีการกำหนดรายจ่ายต้องห้าม คือรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อกิจการในประเทศไทย ส่วนนิติบุคคลต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินกิจการโดยมีสถานประกอบการถาวร สามารถคำนวณหักค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์เดียวกันกับนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

3. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

3.1) อัตราภาษีจากฐานกำไรสุทธิ

ตารางที่ 4.4 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี
1.กรณีเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล รวมถึงบริษัทฯ จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม หรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558 แต่ไม่เกิน วันที่ 31 ธันวาคม 2558 พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 577)	ร้อยละ 20
2. กรณีเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่มีทุนชำระในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท (ลดอัตราสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ปี 2558 – 2559 ตาม พ.ร.ฎ.ฉบับที่ 603)	
กำไรสุทธิไม่เกิน 300,000 บาท	ร้อยละ 0
กำไรสุทธิเกิน 300,000 บาท	ร้อยละ 10

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3.2) อัตราภาษีร้อยละ 5 จากยอดรายได้จากการให้บริการ

ตามมาตรา 66 วรรค 2 นิติบุคคลซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มีลูกจ้างหรือผู้ทำการแทน หรือผู้ทำการติดต่อในการประกอบกิจการในประเทศไทย เป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย ถือว่านิติบุคคลนั้นประกอบกิจการในประเทศไทย และให้ถือว่าบุคคลผู้เป็นลูกจ้าง หรือผู้ทำการแทนให้บุคคลนั้นมีหน้าที่ และความรับผิดในการยื่นรายการและเสียภาษีเฉพาะที่เกี่ยวกับเงินได้หรือผลกำไรและหากคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีตามอัตราก้าวหน้าตามตารางที่ 4.4 แต่หากคำนวณรายจ่ายไม่ได้ให้ขออนุมัติต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อคำนวณภาษีในอัตราร้อยละ 5 ของยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ หรือยอดขายก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ของรอบระยะเวลาบัญชี แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ตามบทบัญญัติของการประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1)แห่งประมวลรัษฎากรโดยอนุโลม

3.3) อัตราภาษีร้อยละ15 จากยอดรายได้จากการให้บริการ

กรณีนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้ตามมาตรา 40(6) เงินได้วิชาชีพอิสระที่จ่ายจากหรือในประเทศไทยให้ผู้จ่ายเงินเงินได้ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ15 ตามมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากร

4. การยื่นแบบแสดงรายการ

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิจะต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี 2 ครั้ง ดังนี้

4.1) การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งรอบ จะต้องยื่นแบบแสดงรายการพร้อมชำระภาษี (ถ้ามี) ภายใน 2 เดือนนับจากวันสุดท้ายของทุก 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี

4.2) การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี จะต้องยื่นแบบแสดงรายการพร้อมชำระภาษี(ถ้ามี) ภายใน 150 วันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี

4.3) การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากรสำหรับบริษัทต่างประเทศที่มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทยแต่ได้รับเงินได้วิชาชีพอิสระให้ยื่นแบบนำส่งพร้อมชำระภาษีภายใน 7 วันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงิน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5. สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- การหักรายจ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนา ได้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้จำนวนร้อยละ 100 ของรายจ่าย ที่ได้จ่ายไปเป็นค่าจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี
- รายจ่ายเพื่อการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน หักได้ 2 เท่า กรณีเป็นรายจ่ายในการส่งลูกจ้างเข้ารับการศึกษา หรือฝึกอบรมในสถานศึกษาหรือสถานฝึกอบรมฝีมือแรงงานที่ทางราชการจัดตั้งขึ้น
- กรณีเป็นธุรกิจ SME ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่มีทรัพย์สินถาวร ไม่รวมที่ดินไม่เกิน 200 ล้านบาท และมีการจ้างงานไม่เกิน 200 คน สามารถหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่ง เช่น ทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุนในวันที่ได้รับทรัพย์สินนั้นมา ส่วนที่เหลือทยอยหักรายจ่ายได้ภายใน 3 รอบระยะเวลาบัญชี(โปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นลิขสิทธิ์กรณีไม่จำกัดอายุการใช้งานการใช้จำนวนปีที่หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา ต้องไม่น้อยกว่า 10 รอบระยะเวลาบัญชี)
- กรณีธุรกิจ SME มีอาคารโรงงานสามารถหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาได้ร้อยละ 25 ของมูลค่าต้นทุนในวันที่ได้มา ส่วนที่เหลือให้ทยอยตัดได้ใน 20 รอบระยะเวลาบัญชี
- ผลขาดทุนสุทธิผู้ประกอบการสามารถนำไปหักกำไรปีต่อๆไปได้ แต่ไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชี ฯลฯ

4.2.3 การเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (กรมสรรพากร : 2559)

ภาษีหัก ณ ที่จ่าย เป็นวิธีการจัดเก็บภาษีของรัฐที่กำหนดให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ต้องเสียภาษีก่อนที่จะถึงการยื่นแบบแสดงรายการ โดยกำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายตามอัตราภาษีที่กำหนด ทั้งนี้ จำนวนเงินขั้นต่ำที่จ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งมีหน้าที่เสียภาษี รายหนึ่ง ๆ มีจำนวนทั้งสิ้นตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย

1.1) ผู้อยู่ในประเทศไทย การจ่ายเงินได้ตามมาตรา 40 (6) เงินได้วิชาชีพอิสระให้แก่บุคคลธรรมดาผู้อยู่ในประเทศไทย ให้บริษัทฯ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นผู้จ่ายเงินได้หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 3 (คำสั่งที่ ท.ป.4/2528)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1.2) ผู้ไม่อยู่ในประเทศไทย การจ่ายเงินได้ตามมาตรา 40(6) เงินได้วิชาชีพอิสระให้แก่บุคคลธรรมดาผู้ไม่อยู่ในประเทศไทย ให้บุคคล บริษัทฯ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ผู้จ่ายเงินได้หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ15 (ตามมาตรา 50(3) แห่งประมวลรัษฎากร)

1.3) รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(6) เงินได้วิชาชีพอิสระ ให้แก่บุคคลธรรมดา ให้คำนวณหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 1 ตามมาตรา 50(4)แห่งประมวลรัษฎากร

ตารางที่ 4.5 แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่ายของประเทศไทย

แหล่งเงินได้จากรายได้	อัตราภาษี (ร้อยละ)		
	มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ	ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ	รัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินได้
ค่าวิชาชีพอิสระ ตามมาตรา 40 (6)	3	15	1

2 ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย

การจ่ายเงินได้ตามมาตรา 40 (6) เงินได้วิชาชีพอิสระให้แก่นิติบุคคล ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ดังนี้

2.1) ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น ซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินได้จากวิชาชีพอิสระ ตามมาตรา 40 (6) แห่งประมวลรัษฎากรให้แก่ผู้รับซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเฉพาะที่เป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย หรืออยู่ในประเทศไทย หรือประกอบกิจการในประเทศไทย แล้วแต่กรณี หักภาษี ณ ที่จ่าย โดยคำนวณหักไว้ในอัตราร้อยละ 3.0 (คำสั่งที่ ท.ป.4/2528)

2.2) รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(6)เงินได้วิชาชีพอิสระ ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้คำนวณหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 1 ภาษีที่หักไว้นี้ให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามรอบระยะเวลาบัญชีที่หักไว้ ตามมาตรา 69 ทวิแห่งประมวลรัษฎากร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.6 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายของประเทศไทย

แหล่งเงินได้จากรายได้	อัตราภาษี(ร้อยละ)		
	มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย	ไม่มีถิ่นที่อยู่แต่ประกอบกิจการในไทย	รัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินได้
ค่าวิชาชีพอิสระ ตามมาตรา 40 (6)	3	3	1

4.2.4 การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (กรมสรรพากร : 2559)

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีทางอ้อมที่จัดเก็บจากการให้บริการภายในประเทศ ผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มคือ ผู้ให้บริการในทางธุรกิจวิชาชีพ ไม่ว่าจะประกอบการในรูปบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล

1. ฐานภาษี

ฐานภาษีสำหรับเงินได้วิชาชีพอิสระ เป็นการให้บริการทางวิชาชีพ ซึ่งฐานภาษีจากการให้บริการ ได้แก่ มูลค่าสิ่งที่ได้รับ หรือพึงได้รับจากการให้บริการ เงินได้ของผู้ประกอบวิชาชีพบางรายการได้รับยกเว้นไม่นำมาคำนวณเป็นฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ การประกอบโรคศิลปะ การสอบบัญชี การว่าความ

2. **ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม**

ผู้มีเงินได้ที่ประกอบวิชาชีพวิชาชีพอิสระที่มีรายได้เกิน 1,800,000 บาท มีหน้าที่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และการประกอบการประกอบวิชาชีพที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 81 (ฌ) แห่งประมวลรัษฎากรได้แก่

2.1) การให้บริการการประกอบโรคศิลปะ

2.2) วิชาชีพบัญชี เฉพาะการให้บริการการสอบบัญชี

2.3) วิชาชีพกฎหมาย เฉพาะการให้บริการว่าความ

3. อัตราภาษี

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในการประกอบวิชาชีพอิสระ ซึ่งเป็นการให้บริการ มี 2 อัตรา คือ

3.1) อัตราภาษีร้อยละ 10 แต่อัตราภาษีได้ลดลง โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา สำหรับการให้บริการในราชอาณาจักร และการให้บริการที่ได้ทำในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการในราชอาณาจักร ปัจจุบันจัดเก็บอัตราร้อยละ 7

3.2) การให้บริการในราชอาณาจักรซึ่งส่งผลการให้บริการไปใช้ในต่างประเทศทั้งหมด เสียภาษีในอัตราร้อยละ 0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4. การยื่นแบบแสดงรายการ

ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนยื่นแบบแสดงรายการภาษี โดยยื่นเป็นรายเดือนภาษี พร้อมกับชำระภาษีถ้ามี ไม่ว่าจะได้ให้บริการในเดือนภาษีนั้นหรือไม่ก็ตาม การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและการชำระภาษีสำหรับเดือนภาษีใด ให้ยื่นภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไปส่วนการจ่ายเงินค่าบริการในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการในราชอาณาจักรให้ผู้จ่ายเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการภายใน 7 วันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายให้ค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการในต่างประเทศ

4.3 หลักเกณฑ์การเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระประเทศกัมพูชา(ศูนย์ส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ : 2556)

4.3.1 การเสียภาษีเงินกำไรของบุคคลธรรมดา

บุคคลธรรมดาผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ ถือว่าเป็นผู้มีเงินได้จากการประกอบธุรกิจซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีกำไร เช่นเดียวกับนิติบุคคลในประเทศกัมพูชา

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

1.1) บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ ที่เป็นผู้อยู่ในประเทศประเทศกัมพูชา หมายถึง บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศกัมพูชา สำหรับชาวต่างชาติที่ได้พำนักในประเทศกัมพูชาถึง 182 วันมีหน้าที่เสียภาษีกำไรจากแหล่งเงินได้ในประเทศกัมพูชาและแหล่งเงินได้นอกประเทศ

1.2) บุคคลธรรมดา ผู้มิได้พำนักในประเทศกัมพูชาคือ ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศกัมพูชาไม่ถึง 182 วัน ในช่วงปีภาษี จะต้องเสียภาษีจากแหล่งเงินได้ในประเทศกัมพูชา

2) การหักค่าใช้จ่าย (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

ค่าใช้จ่ายโดยตรงที่ทำให้เกิดรายได้ สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ รวมทั้งค่าเสื่อมราคาสามารถนำมาหักได้ ภายใต้ข้อจำกัดตามที่กฎหมายกำหนด เงินบริจาคเพื่อการกุศลได้ไม่เกินร้อยละ 5 ของรายได้ที่จะนำมาเป็นฐานในการคำนวณภาษี

3) อัตราภาษี (DFDL : 2015)

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีถิ่นพำนักในประเทศกัมพูชาจะเสียภาษีจากรายได้ทั้งในและนอกประเทศ ผู้มิได้พำนักในประเทศกัมพูชาจะเสียภาษีจากเงินได้ภายในประเทศกัมพูชาเท่านั้น อัตราภาษีก้าวหน้า สำหรับปี พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.7 แสดงอัตราภาษีกำไร กรณีไม่ใช่นิติบุคคล ปีพ.ศ. 2558

เงินได้(เรียลต่อปี)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
0 – 6,000,000	0
6,000,001 – 15,000,000	5
15,000,001 – 102,000,000	10
102,000,001 – 150,000,000	15
มากกว่า 150,000,000	20

4) การยื่นแบบแสดงรายการ (DFDL : 2015)

การยื่นแบบภาษีกำไร ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีเงินได้ภายในไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันสิ้นสุดปีการเงินหรือปฏิทิน ส่วนเกินของภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้าจากภาษีกำไรสามารถยกยอดไปหักออกจากกำไรในอนาคตได้

5) สิทธิประโยชน์ (DFDL : 2015)

ผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระ มีสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น

- เงินได้ได้รับยกเว้น 6,000,000 ต่อปี
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 3 ข้อ พร้อมกันคือ
  1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
  2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้
  3. เงินได้ที่ได้รับไม่ตกเป็นภาระการจ่ายของสถานประกอบการถาวร หรือสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.3.2 การเสียภาษีกำไร (Tax on Profit : TOP) (General Department of Taxation Cambodia : 2016)

การเสียภาษีกำไรมีหลักเกณฑ์จัดเก็บจากหลักแหล่งเงินได้และแหล่งถิ่นที่อยู่ โดยกิจการที่ตั้งอยู่และบริหารงานภายในประเทศกัมพูชา การคำนวณภาษีกำไร ให้นำรายได้ทุกแหล่งจากทั่วโลกมารวมมาเสียภาษี กรณีกิจการที่ไม่ได้ตั้งในประเทศกัมพูชา ให้นำเงินได้ที่ได้รับจากกัมพูชามาเสียภาษี และสามารถจัดตั้งนิติบุคคลได้หลายแบบ ห้างหุ้นส่วนสามัญ และห้างหุ้นส่วนจำกัด กิจการ

เจ้าของคนเดียว (Sole Proprietor) บริษัทจำกัด และสาขาของบริษัทจำกัด ธุรกิจต่างชาติเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศในรูปแบบบริษัท (Limited Liability Company:LLC) สำนักงานตัวแทน (Representative Office) หรือจัดตั้งเป็นสาขาของบริษัทต่างชาติ (Branch a Foreign Company)

1) รายได้ (ศูนย์ส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ : 2556)

นิติบุคคลและบุคคลธรรมดาที่มีภูมิลำเนาภายในประเทศกัมพูชาจะเสียภาษีจากรายได้ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกประเทศ ส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีภูมิลำเนา (อยู่ไม่เกิน 182 วันในรอบ 12 เดือน) จะเสียภาษีจากรายได้ที่เกิดขึ้นภายในประเทศเท่านั้น เงินได้ที่ต้องเสียภาษี คือรายได้ที่เกิดจากการให้บริการทั้งหมด

2) ค่าใช้จ่าย (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

ค่าใช้จ่ายโดยตรงที่ทำให้เกิดรายได้ สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ รวมทั้งค่าเสื่อมราคาสามารถนำมาหักได้ ภายใต้ข้อจำกัดตามที่กฎหมายกำหนด เงินบริจาคเพื่อการกุศลได้ไม่เกินร้อยละ 5 ของรายได้ที่จะนำมาเป็นฐานในการคำนวณภาษี

3) อัตราภาษีกำไร

การเสียภาษีกำไร อัตรามาตรฐานอยู่ที่อัตราร้อยละ 20 ซึ่งมีการแบ่งอัตราเป็นอัตราก้าวหน้าและอัตราคงที่ สำหรับแต่ละประเภทธุรกิจและประเภทกิจการหรือผู้มีหน้าที่เสียภาษี ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงอัตราภาษีกำไรกรณีเป็นนิติบุคคลของประเทศกัมพูชา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ธุรกิจด้านกฎหมาย	20
มาตรฐานทั่วไป	20

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีกำไร ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีเงินได้ภายในไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันสิ้นสุดปีการเงินหรือปฏิทิน ส่วนเกินของภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้าจากภาษีกำไรสามารถยกยอดไปหักออกจากกำไรในอนาคตได้

5) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- ขาดทุนทางภาษี สามารถนำมาหักได้ไม่เกิน 5 ปี แต่ผลขาดทุนทางภาษีอาจถูกปรับเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นหรือธุรกิจ
- ไม่มีข้อกำหนดในมาตรการป้องกันการตั้งต้นทุนต่ำ (Thin Capitalization)

แต่ดอกเบี้ยจ่ายที่นำมาหักต้องไม่เกินผลรวมของดอกเบี้ยรับบวกร้อยละ 50 ของรายได้สุทธิจากดอกเบี้ย ดอกเบี้ยจ่ายส่วนเกินสามารถยกไปหักในปีต่อไป

- ค่าวิจัยและพัฒนาไม่มีมาตรการจูงใจ ฯลฯ

4.3.3 การเสียภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax) (General Department of Taxation Cambodia : 2016)

ประเทศกัมพูชา ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายจากการประกอบวิชาชีพอิสระ

4.3.4 การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax) (General Department of Taxation Cambodia : 2016)(สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : 2555)

ภาษีมูลค่าเพิ่มถูกนำมาใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2542 โดยใช้ในระบบประเมินตนเอง ผู้เสียภาษีมีการเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการให้บริการ โดยการให้บริการ หมายถึงข้อกำหนดบางอย่างนอกจากสินค้า ที่ดินและเงิน และกำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนดำเนินธุรกิจ

กิจการด้านบริการ ที่มีรายได้เกิน 60 ล้านเรียล ภายใน 3 เดือน หรือ 250 ล้านเรียลภายใน 1 ปี และกิจการที่สมัครใจใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ฐานภาษี

ฐานภาษีสำหรับเงินได้วิชาชีพอิสระ เป็นการให้บริการทางวิชาชีพ ซึ่งฐานภาษีจากการให้บริการ ได้แก่ มูลค่าสิ่งที่ได้รับ หรือพึงได้รับจากการให้บริการ ซึ่งมีฐานภาษีในเงินได้ของผู้ประกอบวิชาชีพบางรายการได้รับยกเว้นไม่นำมาคำนวณเป็นฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ การให้บริการทางการแพทย์ และบริการทันตกรรม และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของการบริการทันตกรรม

2. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

กำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนดำเนินธุรกิจกิจการด้านบริการ ที่มีรายได้เกิน 60 ล้านเรียล ภายใน 3 เดือน หรือ 250 ล้านเรียล ภายใน 1 ปี หรือกิจการที่สมัครใจใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ โรงพยาบาล คลินิก การแพทย์ และบริการทันตกรรม

3. อัตราภาษี

กัมพูชาจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 10 ของการให้บริการวิชาชีพอิสระยกเว้นการให้บริการทางการแพทย์ ทันตกรรม และอัตราร้อยละ 0 จากการให้บริการในต่างประเทศ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4. การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มให้ยื่นแบบแสดงรายการเป็นรายเดือนและยื่นแบบภายในวันที่ 20 ของเดือนถัดไป

4.4 หลักเกณฑ์การการเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระประเทศเมียนมาร์ (PWC : 2016)

4.4.1 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เมียนมาร์ มีการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้และหลักถิ่นที่อยู่ สำหรับผู้อยู่พำนักในเมียนมาร์และผู้มิได้พำนักในเมียนมาร์ โดยผู้มีถิ่นพำนักในเมียนมาร์ การคำนวณรายได้จะคำนวณรายได้จากเงินได้ทั้งภายนอกและภายในประเทศเมียนมาร์ ส่วนผู้ไม่มีถิ่นพำนัก จะคำนวณรายได้เฉพาะที่เกิดขึ้นในประเทศเมียนมาร์เท่านั้นโดยประเภทเงินได้ที่ต้องเสียภาษี เป็นเงินได้จากวิชาชีพ (Profession) ซึ่งวิชาชีพ หมายถึง การกระทำการบริการต้องใช้ทักษะและคิดค่าธรรมเนียมจากการใช้ทักษะนั้น แพทย์ พยาบาล ทนายความ วิศวกร สถาปนิก นักแสดง ผู้สอบบัญชี โหราศาสตร์ และ ครู

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

1.1) บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ ที่เป็นผู้อยู่ในประเทศประเทศเมียนมาร์ (Resident) หมายถึง บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศเมียนมาร์ สำหรับชาวต่างชาติที่ได้พำนักในประเทศเมียนมาร์ถึง 183 วัน (1 เมษายน - 31 มีนาคม) มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากแหล่งเงินได้ในประเทศเมียนมาร์ และแหล่งเงินได้นอกประเทศ

1.2) บุคคลธรรมดา ผู้มิได้พำนักในประเทศเมียนมาร์ (Non-resident foreigner) คือ ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศเมียนมาร์ แต่ไม่ถึง 183 วัน ในช่วงปีภาษี (1 เมษายน - 31 มีนาคม) จะต้องเสียภาษีจากแหล่งเงินได้ในประเทศเมียนมาร์

2) การหักค่าใช้จ่าย (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2557 : ออนไลน์)

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของวิชาชีพอิสระซึ่งเป็นการประกอบธุรกิจ มีการคำนวณค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมดและบางส่วนมีการกำหนดอัตราเป็นมาตรฐาน

3) การหักลดหย่อน (EY : 2016)

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของวิชาชีพอิสระสามารถหักค่าลดหย่อน เช่น

- ลดหย่อนผู้มีเงินได้ 20% ของเงินได้ แต่ไม่เกิน 10,000,000 MMK
- คู่สมรส 1,000,000 MMK
- บุตร 500,000 MMK ต่อบุตร 1 คน สำหรับบุตรที่ยังไม่สมรส ฯลฯ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4) อัตราภาษี(KPMG : 2015)

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีถิ่นพำนักในประเทศเมียนมาร์ (Resident) จะเสียภาษีจากรายได้ทั้งในและนอกประเทศ ผู้มิได้พำนักในประเทศเมียนมาร์ (Non-resident foreigner) จะเสียภาษีจากเงินได้ภายในประเทศเมียนมาร์เท่านั้น อัตราภาษีก้าวหน้า สำหรับปี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 4.9 แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประเทศเมียนมาร์

เงินได้สุทธิ (จ๊าด)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 - 2,000,000	0
2,000,001 - 5,000,000	5
5,000,001 - 10,000,000	10
10,000,001 - 20,000,000	15
20,000,001 - 30,000,000	20
30,000,000 ขึ้นไป	25

สำหรับปี 2558 ชาวต่างชาติที่ไม่ได้พำนักอยู่ในประเทศเสียภาษีในอัตราก้าวหน้า เช่นเดียวกับผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ คืออัตราร้อยละ 0 -25 (เดิมต้องเสียในอัตราร้อยละ35)

5) การยื่นแบบแสดงรายการ (KPMG : 2015)

การยื่นแบบภาษีรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีต้องรวบรวมส่งให้กรมสรรพากร ภายในระยะเวลา 3 เดือนนับจากวันสิ้นสุดปีภาษี (ไม่เกินวันที่ 30 มิถุนายน)

6) สิทธิประโยชน์ (EY : 2016)

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สุทธิ 2,00,000 จ๊าด
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 3 ข้อ พร้อมกันคือ
  1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
  2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้
  3. เงินได้ที่ได้รับไม่ตกเป็นภาระการจ่ายของสถานประกอบการถาวร หรือสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4.2 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล(KPMG : 2015)

มีการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้และถิ่นที่อยู่ มีหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

1) รายได้

1.1) บริษัทฯ ที่อยู่ในประเทศเมียนมาร์ (Myanmar Resident company) คือ บริษัทที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทเมียนมาร์ (Myanmar Companies Act) หรือกฎหมายอื่นของเมียนมาร์ รวมถึงพระราชบัญญัติพิเศษ (Special Company Act) และกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ (Myanmar Foreign Investment Law) เสียภาษีจากแหล่งเงินได้ในเมียนมาร์และแหล่งเงินได้จากนอกประเทศ

1.2) บริษัทที่มิได้อยู่ในประเทศเมียนมาร์ (Non-Resident Company) คือ บริษัทที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของเมียนมาร์ โดยทั่วไปคือสาขาของบริษัทต่างประเทศ (Branches of Foreign Companies) เสียภาษีจากแหล่งเงินได้ที่เกิดขึ้นในประเทศเมียนมาร์

2) ค่าใช้จ่าย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและ (สสว.) และสำนักงานอุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2554 : ออนไลน์)

การหักค่าใช้จ่ายให้นำค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำธุรกิจ และหนี้เสียที่เป็นหนี้สูญ ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวกับทุนทรัพย์ของบริษัท หรือค่าใช้จ่ายส่วนตัวไม่สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล (PWC, 2015 : Online)

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศเมียนมาร์ ดังแสดงตามตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศเมียนมาร์

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
บริษัทที่อยู่ในประเทศเมียนมาร์ (Resident Company)	25
บริษัทที่มิได้อยู่ในประเทศเมียนมาร์ (Non - Resident Company)	25
บริษัท SME ที่จัดตั้งใหม่	ยกเว้นภาษีเงินได้ 10,000,000 จ๊าด เป็นเวลา 3 ปี

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

โดยปีภาษีของประเทศเมียนมาร์ เริ่มระหว่างวันที่ 1 เมษายน สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของทุกปี และต้องดำเนินการยื่นแบบและชำระภาษีภายในวันที่ 30 มิถุนายน ของปีภาษีนั้น โดยหากไม่ดำเนินธุรกิจต่อ แบบแสดงรายการภาษีจะต้องถูกรวบรวมส่งภายใน 1 เดือน นับจากวันหยุดดำเนินการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- สำหรับธุรกิจที่จดทะเบียนตามกฎหมายเมียนมาร์ และตั้งตามกฎหมายการลงทุนจากต่างชาติ (MFIL) รวมทั้งสาขาของกิจการชาวต่างชาติ ที่ได้รับมาตรการจูงใจในกรลงทุนที่ตั้งในประเทศเมียนมาร์ จัดเก็บในอัตราร้อยละ 25
- หากนิติบุคคลลงทุนและได้รับเงินปันผลไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี
- ตามกฎหมายการลงทุนของบุคคลต่างชาติ (FIL) อาจจะได้รับยกเว้นทางภาษีหรือบรรเทาภาษีได้ เช่น ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา อาจหักออกจากรายได้
- ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) เป็นการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการ เช่น ด้านสุขภาพ อาจจะขอยกเว้นและรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีได้เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับ 8 ปีแรก นับแต่วันที่เริ่มเปิดดำเนินการเชิงพาณิชย์
- ผลขาดทุนสุทธิสามารถนำไปหักกำไรปีต่อๆไปได้แต่ไม่เกิน 3 รอบระยะเวลาบัญชี ฯลฯ

4.4.3 การเสียภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย (DFDL : 2015)

ผู้จ่ายเงินได้ตามตารางที่ 4.11 จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย เมื่อจ่ายเงินได้ดังกล่าวในอัตราที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจัดเก็บจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ก่อนถึงเวลาการยื่นแบบแสดงรายการภาษี โดยกำหนดให้ผู้มีเงินได้ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามประเภทเงินได้ตามอัตราที่กำหนด ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย มีการจัดเก็บตามประเภทเงินได้และอัตราดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ของประเทศเมียนมาร์

ประเภทเงินได้	อัตราภาษี	
	ชาวเมียนมาร์และชาวต่างชาติที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศเมียนมาร์	มิได้อยู่ในประเทศเมียนมาร์
เงินได้จากการให้บริการภายในประเทศ	ร้อยละ 2	ร้อยละ 3.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4.4 การเสียภาษีการค้า (DFDL : 2015)

ประเทศเมียนมาร์ ไม่มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่เรียกเป็นภาษีการค้า (Commercial Tax) ในอัตราร้อยละ 5 ของยอดขายสินค้าและบริการทั่วไป เป็นการเก็บภาษีการขายทุกทอด

(Turn over Tax) ในบริการที่ระบุไว้ในกฎหมายภาษี โดยภาษีการค้าจะใช้สำหรับการบริการที่เกิดขึ้นในเมียนมาร์ ตามที่แสดงไว้ในกฎหมายภาษีการค้า

1) ฐานภาษีการค้า

ฐานภาษีสำหรับการให้บริการในประเทศ คำนวณจากรายได้รวม หรือ รายได้หลังหักต้นทุนแล้วแต่ประเภทของบริการ โดยการให้บริการที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้าที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอิสระคือ การให้บริการดูแลสุขภาพซึ่งเป็นวิชาชีพอิสระ คือ แพทย์

2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี(PWC : 2015)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ได้แก่ ผู้ให้บริการที่มีการค้าระหว่างประเทศ ที่มีรายได้เกิน 20 ล้านจ๊าด ในหนึ่งปีภาษี

3) อัตราภาษี (DFDL : 2015)

อัตราภาษีการค้าสำหรับการให้บริการในประเทศดังแสดงตามตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงอัตราภาษีการค้าของประเทศเมียนมาร์

ชนิดของสินค้าและบริการ	อัตราภาษีการค้า (ร้อยละ)
บริการ (รวมบริการทุกประเภท ยกเว้น บริการดูแลสุขภาพ)	5

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีการค้า (CT) ต้องจ่ายเป็นรายเดือน โดยจ่ายชำระก่อนวันที่ 10 ของเดือนถัดไป จากเดือนที่มีการขายสินค้าหรือให้บริการ แบบแสดงรายการภาษีการค้าประจำปี ต้องนำส่งภายใน 3 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดภาษี

4.5 หลักเกณฑ์การการเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระประเทศอินโดนีเซีย (PWC : 2015)

4.5.1 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การเสียภาษีของประเทศอินโดนีเซีย จัดเก็บจากแหล่งเงินได้โดยใช้หลักถิ่นที่อยู่และหลักแหล่งเงินได้ เงินได้ผู้ที่มีเงินได้ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอินโดนีเซีย (resident) จะเสียภาษีจากฐานรายได้รวมทุกแหล่งทั่วโลก ส่วนผู้ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอินโดนีเซีย (non - resident) จะเสียภาษีเฉพาะแหล่งเงินได้จาก หรือในประเทศอินโดนีเซียเท่านั้น (หัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 20) โดยหากบุคคลใดอยู่ในประเทศไม่ถึง 183 วัน ภายใน 12 เดือน จะเสียภาษีเช่นเดียวกันกับผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอินโดนีเซีย ฐานเงินได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเงินได้ตลอดปีภาษี (ปีปฏิทิน) ไปหักค่าใช้จ่าย หักลดหย่อนต่างๆที่กฎหมายกำหนด เมื่อได้เงินได้สุทธิให้คำนวณภาษีตามอัตราที่กำหนด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี (PWC : 2016)

1.1) บุคคลธรรมดา ผู้มีวิชาชีพอิสระ ที่เป็นผู้อยู่ในประเทศ เกินกว่า 183 วัน ใน 12 เดือน คือผู้มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอินโดนีเซีย ซึ่งจัดเก็บรายได้ ทั้งที่เกิดในประเทศและรายได้ที่เกิดจากต่างประเทศ

1.2) บุคคลที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซีย(อยู่ไม่ถึง 183 วันใน 12เดือน) ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากรายได้ที่เกิดขึ้นในอินโดนีเซียเท่านั้น

2) การหักค่าใช้จ่าย (EY : 2015)

การหักค่าใช้จ่ายสามารถนำค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดรายได้ เช่นรายจ่านพนักงาน หนี้สูญ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าเสื่อมราคา แต่อาจมีข้อยกเว้นสำหรับการบริจาคบางชนิด

3) การหักลดหย่อน (PWC : 2015)

เงินได้วิชาชีพอิสระ เมื่อนำมารวมคำนวณเงินได้ประจำปีหักลดหย่อนได้ เช่น

- ลดหย่อนส่วนตัวผู้เสียภาษี 36,000,000 Rp
- คู่สมรสได้ 3,000,000 Rp คู่สมรสของผู้เสียภาษีที่จดทะเบียนและยื่นรวมกัน 36,000,000 Rp
- เงินสมทบเข้ากองทุน หักได้ตามจริง (อัตราสมทบ ร้อยละ 2) ฯลฯ

4) อัตราภาษี

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีถิ่นพำนักในประเทศอินโดนีเซีย (Resident) จะเสียภาษีจากรายได้ทั้งในและนอกประเทศ ผู้มิได้พำนักในประเทศอินโดนีเซีย (Non-Resident Foreigner) จะเสียภาษีจากเงินได้ภายในประเทศอินโดนีเซียเท่านั้น อัตราภาษีก้าวหน้าดังแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประเทศอินโดนีเซีย

เงินได้สุทธิ (รูเปีย)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
Rp 50,000,000	5
มากกว่า Rp 50,000,000 - Rp 250,000,000	15
มากกว่า Rp 250,000,000 - Rp 500,000,000	25
มากกว่า Rp 500,000,000	30

5) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาของประเทศอินโดนีเซีย มีหน้าที่ต้องคำนวณและแจ้งยื่นภาษีด้วยตนเอง ภายในวันที่ 31 มีนาคมของทุกปีโดยผู้มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ไม่จำเป็นต้องแจ้งภาษี องค์กร ธุรกิจ ผู้เป็นนายจ้าง มีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายก่อนจ่ายเงินเดือน และนำส่งภายในวันที่ 15

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ของเดือน ถัดจากที่มีการจ่ายเงินเดือน การคำนวณภาษีจากเงินได้หักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามที่กฎหมายกำหนด

1) **สิทธิประโยชน์**

ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ มีสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น

- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้หากเงินได้ไม่สุทธิ 50,00,000รูเปีย
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 3 ข้อ พร้อมกันคือ
  1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
  2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้
  3. เงินได้ที่ได้รับไม่ตกเป็นภาระการจ่ายของสถานประกอบการถาวร หรือสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้ ฯลฯ

4.5.2 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล(PWC : 2015)

นิติบุคคลที่จดทะเบียนหรือมีภูมิลำเนาในประเทศอินโดนีเซียจะถูกเก็บภาษีจากรายได้ทุกแหล่ง ส่วนนิติบุคคลต่างชาติที่เข้ามาประกอบกิจการในประเทศอินโดนีเซีย จะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเฉพาะรายได้ในประเทศอินโดนีเซียเท่านั้น ในกรณีที่เป็นสาขาของบริษัทต่างชาติ มีการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้และถิ่นที่อยู่ มีหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

1) รายได้

นิติบุคคลที่จดทะเบียนหรือมีภูมิลำเนาในประเทศอินโดนีเซีย ต้องเสียภาษี โดยนำรายได้เงินได้ที่ได้รับทั้งในและต่างประเทศ(Worldwide Income)

นิติบุคคลต่างชาติที่เข้ามาประกอบกิจการในประเทศอินโดนีเซียเสียต้องเสียภาษีจากแหล่งเงินได้ที่เกิดขึ้นในประเทศอินโดนีเซียเท่านั้น

2) ค่าใช้จ่าย (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจสามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ ซึ่งครอบคลุมถึงเงินค่าจ้าง ค่าดำเนินการต่างๆ ดอกเบี้ย ค่าเช่า ค่าลิขสิทธิ์ ค่าเดินทาง หนี้สูญ เบี้ยประกัน และค่าเสื่อมราคา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศอินโดนีเซีย มีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทฯ ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอินโดนีเซีย จัดเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 25 และบริษัทฯ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ทุนจดทะเบียนร้อยละ 40 อยู่ในตลาดหลักทรัพย์) มีการยกเว้นอัตราภาษี 50% แต่ไม่เกิน 4.8 ล้านรูปี และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพอิสระ คือ ธุรกิจออกแบบสิ่งก่อสร้างรวมทั้งธุรกิจที่ปรึกษาด้านกฎหมาย อัตราภาษีร้อยละ 4 ของรายได้ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศอินโดนีเซีย

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
บริษัทที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอินโดนีเซีย	25
บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์(ทุนจดทะเบียน ร้อยละ 40 อยู่ในตลาดหลักทรัพย์	ลดลงจากอัตราปกติ 5% (20)
บริษัท SME (รายได้จากการประกอบกิจการไม่เกิน 50 ล้านรูปี)	ยกเว้นอัตราภาษี 50% และไม่เกิน 4.8 ล้านรูเปีย
ธุรกิจออกแบบสิ่งก่อสร้างและธุรกิจที่ปรึกษายกเว้นบริษัทที่ปรึกษาด้านกฎหมายและภาษี จ่ายภาษีร้อยละ 4 ของรายได้ทั้งหมด	4

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

โดยปีภาษีของประเทศอินโดนีเซีย เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี และต้องดำเนินการยื่นแบบและชำระภาษีภายใน 4 เดือนนับแต่วันสิ้นปีภาษีนั้น

2) **สิทธิประโยชน์**

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- กรณีที่บริษัท ประกอบกิจการและมีผลขาดทุน สามารถนำผลขาดทุนยกไปเพื่อหักออกจากรายได้ในปีถัดไปได้ ซึ่งสามารถหักได้ 5 ปี
- ค่าวิจัยและพัฒนาสามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายได้
- กรณีที่นิติบุคคลได้มีการลงทุนและได้รับเงินปันผลจากบริษัทในประเทศอินโดนีเซียได้รับการยกเว้นภาษี ส่วนการรับเงินปันผลจากบริษัทต่างประเทศ ต้องนำมาเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ฯลฯ

4.5.3 การเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Indonesian Pocket Tax Book : 2016)

ประเทศอินโดนีเซีย การหักภาษี ณ ที่จ่าย เป็นการเก็บภาษีเงินได้โดยผ่านระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ซึ่งอัตราภาษีจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทเงินได้และผู้รับเงินผู้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จ่ายเงิน การให้บริการทางเทคนิคและค่าจัดการ (Management Fee) สำหรับการให้บริการในอินโดนีเซีย ให้กับผู้รับที่มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียและไม่มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียจะแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายของประเทศอินโดนีเซีย

ประเภทเงินได้	อัตราภาษี	
	ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอินโดนีเซีย	ผู้มิได้อยู่ในประเทศอินโดนีเซีย
ค่าตอบแทนจากการให้บริการทางเทคนิคและค่าจัดการ (Management Fee) การก่อสร้าง การให้คำปรึกษาและบริการอื่น	2	
การจ่ายเงินอื่นๆ ที่มิใช่การการซื้อสินค้าให้กับผู้รับที่มิใช่เป็นผู้อยู่ในประเทศ		20

4.5.4 การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax/Sales Tax) (PWC : 2015)

ตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเทศอินโดนีเซียอนุญาตให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บได้ในอัตราระหว่างร้อยละ 5 -15 แต่ตั้งแต่เริ่มจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ในปี พ.ศ. 2527 รัฐบาลยังไม่เคยเปลี่ยนอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยปัจจุบันจัดเก็บในอัตราร้อยละ 10 สำหรับการให้บริการในประเทศ ส่วนอัตราร้อยละ 0 เป็นการส่งออกและให้บริการนอกประเทศ

1) ฐานภาษี

ฐานภาษีสำหรับเงินได้วิชาชีพอิสระ เป็นการให้บริการทางวิชาชีพซึ่งฐานภาษี คือ มูลค่าที่ได้รับจากการให้บริการ โดยการให้บริการที่ได้รับยกเว้นของวิชาชีพอิสระ คือ การให้บริการทางการแพทย์

2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่คือผู้ประกอบกิจการให้บริการวิชาชีพอิสระ โดยกิจการที่มีรายได้เกิน 4.8 พันล้านรูปี ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีการบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอิสระ คือ บริการด้านการแพทย์

3) อัตราภาษี

อินโดนีเซียจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 10 การให้บริการระหว่างประเทศอัตราร้อยละ 0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่ม กำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเป็นรายเดือน ภายในวันสุดท้ายของเดือนถัดไป และให้ยื่นแบบ ณ ที่ที่ทำการไปรษณีย์ หรือทาง E-FILING หรือ สำนักงานสรรพากร

4.6 หลักเกณฑ์การการเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระประเทศสิงคโปร์(EY : 2016)

4.6.1 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สิงคโปร์มีการจัดเก็บตามหลักถิ่นที่อยู่ โดยสำหรับผู้อยู่อาศัยในประเทศตั้งแต่ 183 วัน มีการเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าจากรายได้หลังหักลดหย่อนต่างๆ ในอัตราร้อยละ 0 ถึง 20 สำหรับผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ในสิงคโปร์ ได้แก่ ผู้อยู่ในสิงคโปร์เกิน 60 วัน แต่ไม่เกิน 183 วัน

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

1.1) บุคคลธรรมดาผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ คือ ผู้มีถิ่นที่อยู่อาศัยในสิงคโปร์ (อยู่เกินกว่า183 วัน) ซึ่งจัดเก็บรายได้ทั้งที่เกิดในประเทศเท่านั้นไม่ว่าการจ่ายเงินนั้นจะจ่ายจากที่แห่งใด แหล่งเงินได้ในต่างประเทศ ไม่ต้องเสียภาษี

1.2) บุคคลที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในสิงคโปร์(อยู่ไม่ถึง 183 วัน) จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศสิงคโปร์ ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งเงินได้ เงินได้ที่จะทำการจัดเก็บ คือ เงินได้จากการจ้างงาน ธุรกิจ การให้บริการทางวิชาชีพ

2) การหักค่าใช้จ่าย (EY : 2016)

การหัก ค่าใช้จ่ายสามารถนำ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและเกี่ยวกับรายได้ โดยไม่มีลักษณะต้องห้ามของกฎหมายสิงคโปร์ ค่าใช้จ่ายที่หักไม่ได้เช่นค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายภายนอกประเทศสิงคโปร์

3) การหักลดหย่อน

เงินได้วิชาชีพอิสระ เมื่อนำมาคำนวรรายได้ สามารถหักลดหย่อนได้ เช่น

- ลดหย่อนผู้มีเงินได้ กรณีมีอายุต่ำกว่า 55 ปี 1,000 ดอลลาร์สิงคโปร์
- ลดหย่อนผู้มีเงินได้ กรณีมีอายุระหว่าง 55-59 ปี 6,000 ดอลลาร์สิงคโปร์
- คู่สมรสหักได้ 2,000 ดอลลาร์สิงคโปร์
- บุตรหักได้ 4,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ ฯลฯ

4) อัตราภาษี

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับภาษีจากเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศสิงคโปร์ คิดอัตราภาษีก้าวหน้า ดังแสดงในตารางที่ 4.16

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.16 แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประเทศสิงคโปร์

เงินรายได้ที่ต้องเสียภาษี (เหรียญสิงคโปร์)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	ภาษีสะสมคิดเป็นเงิน(SGD)
20,000 เหรียญแรก	0	0
10,0000 เหรียญต่อไป	2	200
30,000 เหรียญแรก	0	200
10,0000 เหรียญต่อไป	3.5	350
40,000 เหรียญแรก	-	550
40,0000 เหรียญต่อไป	7	2,800
80,000 เหรียญแรก	-	3,350
40,0000 เหรียญต่อไป	11.5	4,600
120,000 เหรียญแรก	0	7,950
40,0000 เหรียญต่อไป	15	6,000
160,000 เหรียญแรก	-	13,950
40,0000 เหรียญต่อไป	17	6,800
200,000 เหรียญแรก	-	20,750
120,0000 เหรียญต่อไป	18	21,600
320,000 เหรียญแรก	-	
320,0000 เหรียญต่อไป	20	42,350

5) การยื่นแบบภาษี

การยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาของประเทศสิงคโปร์ มีหน้าที่ต้องคำนวณและแจ้งยื่นภาษีด้วยตนเอง ภายในวันที่ 15 เมษายน ของทุกปี โดยผู้มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ไม่จำเป็นต้องแจ้งภาษี โดยการคำนวณภาษีจากเงินได้หักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามที่กฎหมายกำหนด

6) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- ผู้มีเงินได้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้หากเงินได้สุทธิ 20,000 ดอลลาร์สิงคโปร์
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 2 ข้อ พร้อมกันคือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้

4.6.2 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (EY : 2016)

การประกอบวิชาชีพอิสระในนามนิติบุคคลของประเทศสิงคโปร์นั้น สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีหลักการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต คือรายได้ที่เกิดจากกิจการในประเทศสิงคโปร์และรายได้ต่างประเทศที่ได้รับในประเทศสิงคโปร์เท่านั้นต้องนำมาเสียภาษี และนิติบุคคลที่ถือว่ามีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์ คือนิติบุคคลที่มีการควบคุมและบริหารจัดการในประเทศสิงคโปร์ และมีหลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

1) รายได้

นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายในประเทศสิงคโปร์ และนิติบุคคลต่างประเทศจะต้องนำรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศสิงคโปร์หรือได้รับในประเทศสิงคโปร์ ส่วนรายได้ที่ได้รับนอกประเทศสิงคโปร์ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล รายได้ที่นำมาคำนวณ เช่น รายได้จากการให้บริการทั้งหมด กำไรจากธุรกิจ ค่าบริการวิชาชีพ

2) ค่าใช้จ่าย (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

การหักค่าใช้จ่ายซึ่งเกิดขึ้นโดยตรงจากการดำเนินธุรกิจ สามารถนำมาหักเพื่อคำนวณหาฐานภาษี นอกจากนั้นค่าใช้จ่ายอื่นๆก็สามารถนำมาหักได้ เช่น ค่าเสื่อมการใช้ทุน(Capital allowance) เงินบริจาค ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อื่น เช่นทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของของประเทศสิงคโปร์มีอัตราร้อยละ 17 ซึ่งอัตราดังกล่าว ทั้งบริษัทของประเทศสิงคโปร์และบริษัทต่างประเทศมีการเก็บภาษีในอัตราเดียวกันและภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้จ่ายไว้ถือเป็นภาษีสุดท้าย ดังนั้นจึงไม่มีการเรียกเก็บภาษีจากการนำส่งเงินกำไรไปต่างประเทศ และมีการลดหย่อนภาษี สำหรับร้อยละ 75 ของรายได้ 10,000 ดอลลาร์สิงคโปร์แรกนั้นจะถูกยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีและร้อยละ 50 ของรายได้ 290,000 ดอลลาร์สิงคโปร์จะถูกยกเว้นยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี

ตารางที่ 4.17 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศสิงคโปร์

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
บริษัทที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์	17

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

โดยปีภาษีของประเทศสิงคโปร์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี และต้องดำเนินการยื่นแบบและชำระภาษีโดยถ้ายื่นแบบด้วยกระดาษ ภายในเดือน พฤศจิกายนของปีถัดไป แต่หากยื่นแบบทางอินเตอร์เน็ต ให้ยื่นแบบภายในวันที่ 15 ธันวาคม ของปีถัดไป

5) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- ค่าวิจัยและพัฒนา ประเทศสิงคโปร์ได้กำหนดหลักเกณฑ์การหักค่าวิจัยและพัฒนาในการเสียภาษี เพื่อเป็นแรงจูงใจสำหรับทุกอุตสาหกรรมและธุรกิจทุกขนาด โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ในปีพ.ศ.2554 - 2561 บริษัทสามารถนำค่าวิจัยและพัฒนาที่มี คุณสมบัติตามที่กำหนดมาหักในการคำนวณภาษี มีอัตราดังนี้

- สามารถหักได้ร้อยละ 400 สำหรับค่าวิจัยและพัฒนาไม่เกิน 400,000 เหรียญสิงคโปร์ และส่วนเกินหัก ได้ ร้อยละ 150

2. สำหรับในปี พ.ศ.2558-2561 สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดเล็กได้รับสิทธิพิเศษเพิ่มอีก 200,000 เหรียญสิงคโปร์

- มาตรการจูงใจทางภาษีสำหรับกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ซึ่งมาตรการเหล่านี้มีขอบเขตกว้างสำหรับธุรกิจต่างๆ สำหรับธุรกิจบริการ โดยมาตรการที่ให้อยู่ในรูปแบบการยกเว้นภาษี หรือลดหย่อนภาษี

- ขาดทุนทางภาษี สำหรับนิติบุคคลสามารถนำไปหักในปีต่อไปได้โดยไม่กำหนดอายุ และสำหรับส่วนเกิน 100,000 เหรียญสิงคโปร์ จะสามารถเลือกหักผลขาดทุนย้อนหลังได้ 1 ปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.6.3 การเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (EY : 2016)

กำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ดังต่อไปนี้ ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ไว้เมื่อมีการจ่ายเงินได้ให้กับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่มิได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์ และนำส่งให้กับหน่วยงานภาษีของสิงคโปร์ ดังแสดงอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายได้ตามตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 แสดงอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายในประเทศสิงคโปร์

ประเภทเงินได้	อัตรา (ร้อยละ)
ค่าบริการจากการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค	17

4.6.4 การเสียภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Service Tax GST) (EY : 2016)

ภาษีสินค้าและบริการ เป็นภาษีที่จัดเก็บจากการขายสินค้าและให้บริการภายในประเทศ โดยมีการจัดเก็บจากผู้บริโภค เมื่อมีการซื้อสินค้าและให้บริการ การให้บริการหรือการขายสินค้าต้องเป็นการกระทำในประเทศสิงคโปร์อย่างต่อเนื่องและเป็นปกติวิสัยในการประกอบธุรกิจ โดยผู้มีหน้าที่เสียภาษีคือ ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนตามบทบัญญัติของกฎหมาย (Section 17 and 18 of the goods and Service Tax Act)

1) ฐานภาษี

ฐานภาษีจาการให้บริการ ได้แก่ เงิน หรือมูลค่าการตลาด กรณีค่าตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการ มูลค่าฐานภาษีคือ จำนวนเงินที่ได้รับ แต่ถ้าหากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการทั้งหมด หรือบางส่วนไม่ใช่เงิน มูลค่าของฐานภาษีคือ ราคาตลาด โดยผู้ประกอบการที่มีรายได้เกินกว่า 1 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ต่อปีต้องจดทะเบียนภาษีขายสินค้าหรือการให้บริการ

2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้มีหน้าที่คือ บุคคลผู้ประกอบวิชาชีพอิสระในให้บริการในทางธุรกิจ ที่ได้ทำการจดทะเบียนภาษีสินค้าและบริการหรือมีหน้าที่ต้องจดทะเบียนสินค้าและบริการ

3) อัตราภาษี

3.1) อัตราทั่วไป (Standard Rate) จัดเก็บภาษีสินค้าและบริการในอัตราร้อยละ 7 สำหรับการให้บริการ

3.2) อัตราภาษีร้อยละ 0 (Zero Rate) จัดเก็บจากการให้บริการ เช่น การให้บริการที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศสิงคโปร์ทั้งหมด การให้บริการบางประเภทที่ให้ประโยชน์แก่ลูกค้าต่างประเทศ ที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์ เช่น การให้บริการทางวิศวกรรม บัญชี กฎหมาย หรือการให้บริการ ที่ปรึกษาอื่นๆ โดยต้องไม่เป็นการให้บริการที่เกี่ยวเนื่องกับที่ดินและสินค้าในประเทศสิงคโปร์

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีสินค้าและบริการ โดยปกติยื่นเป็นรายไตรมาส (3 เดือน) ไม่ว่าจะได้ให้บริการหรือไม่ก็ตาม ให้ยื่นแบบภายในหนึ่งเดือนหลังจากวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีสินค้าและบริการ โดยยื่นด้วยตนเอง ยื่นผ่านอินเตอร์เน็ต หรือทางไปรษณีย์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.7 หลักเกณฑ์การเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระประเทศบรูไน

4.7.1 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (KPMG : 2015)

ประเทศบรูไนไม่มีการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งผู้อยู่อาศัยและไม่อยู่อาศัยภายในประเทศแต่อย่างใด แต่เพื่อสวัสดิการและสังคมได้มีการกำหนดให้มีการหัก ณ ที่จ่ายจากเงินเดือนและเงินบำนาญในอัตราร้อยละ 5 เพื่อเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fun)และกองทุนเงินบำนาญ (Pension Fund) ในอัตราร้อยละ 3.5 รวมทั้งมีการเรียกเก็บจากนายจ้าง ซึ่งนายจ้างต้องสมทบด้วยในอัตราที่เท่ากัน โดยมีเพดานสูงสุดของนายจ้างและลูกจ้างที่ 2,800 เหรียญบรูไน/เดือน

4.7.2 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

บรูไนมีการจัดเก็บภาษีจากกิจการที่ตั้งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศ และมีการบริหารจัดการควบคุมในประเทศบรูไนโดยผู้ประกอบวิชาชีพอิสระในประเทศบรูไนในนามนิติบุคคลมีหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

1) รายได้

1.1) กิจการที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่กิจการที่ตั้งในประเทศบรูไนหรือตั้งกิจการในต่างประเทศแต่มีการบริหารและจัดการควบคุมในประเทศบรูไน โดยบริษัทฯ ที่จัดตั้งในประเทศปรูไน ต้องนำรายได้จากทั่วโลกมาคำนวณเป็นรายได้ โดยเงินได้ที่ต้องเสียภาษีของกลุ่มวิชาชีพอิสระ คือ เงินกำไรที่ได้รับจากการประกอบธุรกิจ และค่าบริการวิชาชีพ (Profession)

1.2) นิติบุคคลต่างประเทศจะเสียภาษีเฉพาะรายได้ที่เกิดขึ้นในบรูไนเท่านั้น

2) ค่าใช้จ่าย (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจสามารถนำมาหักลดหย่อนเพื่อไปคำนวณภาษี ค่าใช้จ่ายที่นำมาลดหย่อนได้ เช่น ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ ค่าเช่าที่ดิน ค่ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่จ่ายให้กับพนักงาน

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

การจัดเก็บภาษีของประเทศบรูไนมีอัตราร้อยละ 18.5 ซึ่งอัตราดังกล่าวใช้กับบริษัทของประเทศบรูไนและบริษัทต่างชาติจัดเก็บในอัตราเดียวกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศบรูไน

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
บริษัทที่ตั้งอยู่ในประเทศหรือบริษัทต่างประเทศที่มีการบริหารจัดการควบคุมในประเทศบรูไน	18.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

โดยปีภาษีของประเทศบรูไน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี และต้องดำเนินการยื่นแบบและชำระภาษีไม่เกินวันที่ 30 มิถุนายนของปีถัดไป

5) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- ค่าวิจัยและพัฒนา สำหรับกิจการในธุรกิจบุกเบิก(Pioneer Status) สามารถนำมาหักจากรายได้
- การยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายในการลงทุนที่เกิน 1 ล้าน BND 1
- กิจการในธุรกิจบุกเบิก (Pioneer Status) จะได้รับการลดหย่อนภาษีสำหรับระยะเวลา 5 -20 ปี ขึ้นอยู่กับลักษณะธุรกิจ
- ค่าใช้จ่ายสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่างประเทศ ยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย
- ขาดทุนทางภาษีสามารถยกไป (Carry Forward) หักได้ไม่เกิน 6 ปี และยังสามารถหักได้ย้อนหลัง (Carry Back) ได้อีก 1 ปี

4.7.3 การเสียภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย (BEDE BRUNEIDARUSSALAM : 2016)

ประเทศบรูไน มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายสำหรับผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศบรูไนในอัตราร้อยละ 20 ของเงินได้วิชาชีพอิสระ

4.7.4 การเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Service Tax GST)

ประเทศบรูไนไม่มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีสินค้าและบริการแต่อย่างใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.8 หลักเกณฑ์การการเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระประเทศมาเลเซีย

4.8.1 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (EY : 2016)

ในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพอิสระในประเทศมาเลเซีย สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในมาเลเซีย มีการจัดเก็บจากแหล่งเงินได้จากหรือในประเทศเท่านั้น สำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นนอกประเทศไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี สามารถนำค่าลดหย่อนตามหลักกฎหมาย (Income Tax Act 1998) มาหักออกจากรายได้ก่อนคำนวณภาษีได้ ส่วนผู้ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย (non - resident) จะเสียภาษีเฉพาะรายได้ที่เกิดขึ้นในประทศมาเลเซีย โดยหากบุคคลใดอยู่ในประเทศไม่ถึง 182 วัน ภายใน 12 เดือน จะเสียภาษีเช่นเดียวกันกับผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย ฐานเงินได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเงินได้ตลอดปีภาษี (ปีปฏิทิน) และไม่สามารถหักค่าลดหย่อนต่างๆ

ที่กฎหมายกำหนดได้ แต่อาจได้รับส่วนลดค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้กับรัฐบาลในกรณีที่มีใบอนุญาตทำงาน (Work Permit)

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

1.1) บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระที่เป็นผู้อยู่ในประเทศมาเลเซีย โดยอยู่ในประเทศมาเลเซียเกิน 182 วันภายใน 12 เดือน จัดเก็บรายได้จากหรือในประเทศที่เกิดจากการให้บริการ

1.2) บุคคลที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในมาเลเซีย จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากรายได้ที่เกิดขึ้นในมาเลเซียเท่านั้น

2) การหักค่าใช้จ่าย (EY : 2016)

ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ สามารถนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากรายได้ทั้งหมดมาหักได้ แต่มีการกำหนดอัตราที่หักได้ตามที่กฎหมายกำหนด และค่าใช้จ่ายในการทำงานมาหักได้ เช่นค่าเดินทางและค่านันทนาการ

3) การหักลดหย่อน

เงินได้วิชาชีพอิสระ เมื่อนำมาคำนวณภาษีเงินได้ประจำปี ในการคำนวณภาษี สามารถหักลดหย่อนได้ เช่น

- ลดหย่อนส่วนตัวผู้เสียภาษี 9,000 ริงกิต กรณีเป็นผู้พิการ จำนวน 6,000 ริงกิต
- คู่สมรสได้ 4,000 ริงกิตเพิ่มขึ้นสำหรับเป็นผู้พิการ จำนวน 6,000 ริงกิต
- ค่ารักษาพยาบาลตนเอง คู่สมรส บิดามารดา 5,000 ริงกิต
- บุตรอายุน้อยกว่า 18 ปี 1,000 ริงกิต บุตรศึกษาในระดับอุดมศึกษา 6,000 ริงกิต
- ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ทุก 3 ปี 3,000 ริงกิต ฯลฯ

4) อัตราภาษี

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย (Resident) จะเสียภาษีจากรายได้ในประเทศคำนวณหักลดหย่อนก่อนคำนวณภาษีและเสียภาษีตามอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ที่กฎหมายกำหนด ตั้งแต่อัตรา ร้อยละ 0 – 28 ริงกิต (สำหรับปี พ.ศ.2559)

ผู้มิได้พำนักในประเทศมาเลเซีย (Non-Resident Foreigner) จะเสียภาษีจากเงินได้ภายในประเทศมาเลเซียเท่านั้น โดยไม่สามารถหักค่าใช้จ่ายการลดหย่อนได้และคำนวณอัตราภาษีในอัตราร้อยละ28 สำหรับปีภาษี 2559

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.20 แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย

เงินได้สุทธิ (ริงกิต)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 - 5,000	0
5,001 - 20,000	1
20,001 - 35,000	5
35,001 - 50,000	10
50,001 - 70,000	16
70,001 - 100,000	21
100,001 - 250,000	24
250,001 - 400,000	24.5
400,001 - 600,000	25
600,001 - 1,000,000	26
เกิน 1,000,000 ขึ้นไป	28

5) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา มีหน้าที่ต้องคำนวณและแจ้งยื่นภาษีภายในวันที่ 30 เมษายน ของทุกปี แต่หากมีเงินได้จากการทำธุรกิจ ให้ยื่นแบบเงินได้ภายใน 30 มิถุนายน โดยการคำนวณภาษีจากเงินได้หักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนได้เฉพาะผู้มีถิ่นที่อยู่ในมาเลเซียเท่านั้น

6) สิทธิประโยชน์

ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ มีสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น

- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ถ้ามีเงินได้สุทธิ 5,000 ริงกิต
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 3 ข้อ พร้อมกันคือ

1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้
3. เงินได้ที่ได้รับไม่ตกเป็นภาระการจ่ายของสถานประกอบการถาวร หรือสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.8.2 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (EY : 2016)

การดำเนินกิจการของผู้ประกอบวิชาชีพอิสระในนามนิติบุคคล โดยรายได้ที่ต้องเสียภาษีประกอบด้วยรายได้ทั้งหมดจากมาเลเซียรวมทั้งประโยชน์หรือผลกำไรจากการค้าหรือธุรกิจมีเงินปันผล ดอกเบี้ยหรือรายได้ สำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นนอกประเทศมาเลเซียไม่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษี โดยมีหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

1) รายได้

1.1) กิจการที่ตั้งในประเทศมาเลเซีย หรือกิจการที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย จะถูกเก็บภาษีเสียภาษีจากแหล่งเงินได้ที่เกิดขึ้นในมาเลเซียหรือจากมาเลเซียซึ่งรายได้คือกำไรที่ได้รับจากการทำธุรกิจ ค่าบริการวิชาชีพ

1.2) นิติบุคคลต่างชาติที่มิได้ได้มีถิ่นที่อยู่อยู่ในประเทศมาเลเซีย คือ บริษัทที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของมาเลเซียเสียภาษีจากแหล่งเงินได้ที่เกิดขึ้นในประเทศมาเลเซีย

2) ค่าใช้จ่าย(สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจของนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระนำมาหักเป็นรายจ่ายได้ คือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ หนี้สูญ สำหรับค่ารับรอง สามารถนำมาหักได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น การหักค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์สำนักงาน สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ร้อยละ 20 ในปีแรกและปีต่อๆไปร้อยละ 10

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศมาเลเซียมีอัตราร้อยละ 24 สำหรับบริษัทในประเทศและร้อยละ และบริษัทในประเทศขนาดกลางและขนาดย่อม (บริษัทฯที่มีทุนชำระแล้วในปีแรกไม่เกิน 2.5 ล้านริงกิต) ส่วนที่ไม่เกิน 500,000 ริงกิตแรกจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 19 และส่วนที่เกิน 500,000 ริงกิตจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 24 ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศมาเลเซีย

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
นิติบุคคลทั่วไป	24
นิติบุคคลสัญชาติมาเลเซีย SME (ทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 2.5 ล้านริงกิต) รายได้ที่ต้องเสียภาษีจาก 500,000 ริงกิตแรก รายได้ส่วนที่เกิน 500,000 ริงกิต	 19 24

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

โดยปีภาษีของประเทศมาเลเซีย เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี และต้องดำเนินการยื่นแบบและชำระภาษีภายใน 7 เดือนนับแต่วันปิดบัญชี

5) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- กรณีที่บริษัท ประกอบกิจการและมีผลขาดทุน สามารถนำผลขาดทุนยกไปเพื่อหักออกจากรายได้ในปีถัดไปได้ ซึ่งสามารถหักได้โดยไม่มีการจำกัดระยะเวลา
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจและหนี้สูญ(Bad Debt)สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ และค่ารับรอง (Entertainment Expense) สามารถนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น
- ค่าวิจัยและพัฒนาสามารถหักเป็นรายจ่ายได้ 2 เท่า
- สำหรับกิจการบริการ มาเลเซียมีการสนับสนุนทางธุรกิจ โดยได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีระหว่าง 5 -10 ปี หรือหักรายจ่ายได้เพิ่มขึ้น ฯลฯ

4.8.3 การหักภาษี ณ ที่จ่าย (Indonesian Pocket Tax Book : 2016)

ประเทศมาเลเซีย ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

4.8.4 การเสียภาษีขายและการบริการ (Goods and Services Tax : GST)(Indonesian Pocket Tax Book : 2016)

ตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเทศมาเลเซีย ได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2558 โดยจัดเก็บทุกครั้งที่มีการชำระเงินเพื่อซื้อขายสินค้าและบริการในอัตราร้อยละ 6 ของมูลค่าสินค้าและบริการนั้น โดยนำมาใช้แทนระบบภาษีซื้อขายสินค้าเดิม

1) ฐานภาษี

ภาษีสินค้าและบริการ คำนวณจากยอดการให้บริการหรือขายสินค้าในประเทศมาเลเซีย ยกเว้นสินค้าและบริการที่ผลิตโดยรัฐบาล

2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้มีหน้าที่คือผู้ประกอบกิจการทั้งการขายสินค้าและให้บริการ โดยมีการขายสินค้าและบริการ คือมีรายได้เกิน 500,000 ริงกิต ต้องจดทะเบียนภาษีสินค้าและบริการ และมีการบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอิสระ คือ บริการด้านการแพทย์ด้านสุขภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3) อัตราภาษี

มาเลเซียจัดเก็บภาษีสินค้าและบริการในอัตราร้อยละ 6 คือสินค้าและบริการนอกเหนือจากการส่งออกและอัตราร้อยละ 0 จากการส่งออกและการบริการในต่างประเทศ

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่ม กำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเป็นรายเดือน ภายใน 30 วันสุดท้ายของเดือนถัดไป

4.9 หลักเกณฑ์การการเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระประเทศฟิลิปปินส์ (EY : 2016)

4.9.1 การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การเสียภาษีของผู้ประกอบวิชาชีพอิสระในประเทศฟิลิปปินส์ จัดเก็บจากบุคคลที่มีสัญชาติฟิลิปปินส์ และชาวต่างชาติที่มีถิ่นฐานในฟิลิปปินส์ แต่ดำเนินธุรกิจในฟิลิปปินส์ การคำนวณภาษี จะคำนวณจากเงินได้รวมทุกแหล่งทั่วโลก ส่วนชาวต่างชาติ จะเสียภาษีเฉพาะแหล่งเงินได้จากหรือในประเทศฟิลิปปินส์ ฐานเงินได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเงินได้ตลอดปีภาษี

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

1.1) บุคคลธรรมดาผู้ประกอบวิชาชีพอิสระคือ บุคคลที่มีสัญชาติฟิลิปปินส์ ชาวต่างชาติที่มีถิ่นฐานในฟิลิปปินส์ และชาวต่างชาติที่ไม่ได้มีถิ่นฐานในฟิลิปปินส์ แต่ดำเนินธุรกิจในฟิลิปปินส์ (อยู่อาศัยเกินกว่า 180 วัน) จัดเก็บรายได้ที่เกิดทั่วโลกจากรายได้การประกอบวิชาชีพอิสระ

1.2) ชาวต่างชาติที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในฟิลิปปินส์(อยู่ไม่ถึง 180 วัน) จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากรายได้ที่เกิดขึ้นในฟิลิปปินส์เท่านั้น

2) การหักค่าใช้จ่าย (EY : 2016)

ในการประกอบธุรกิจ สามารถนำค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจที่เกิดขึ้นมาหักได้ เช่น ดอกเบี้ย หนี้สูญ เงินที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา ค่าเสื่อมราคา เงินบริจาค และอาจเลือกหักอัตราที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานคือหักค่าใช้จ่าย 40% ของรายได้

3) การหักลดหย่อน

เงินได้วิชาชีพอิสระสามารถหักลดหย่อนได้ เช่น

- ลดหย่อนผู้มีเงินได้ 50,000,000 เปโซ
- ลดหย่อนค่าเบี้ยประกันชีวิต 2,400 เปโซ
- ยกเว้นบุคคลที่ว่างงาน(สูงสุด 4 คน) 25,000 เปโซ ฯลฯ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4) อัตราภาษี

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับสัญชาติฟิลิปปินส์ และชาวต่างชาติที่มีถิ่นฐานในฟิลิปปินส์ อัตราภาษีก้าวหน้า สำหรับปี พ.ศ. 2559

ตารางที่ 4.22 แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศฟิลิปปินส์

เงินได้สุทธิ (เปโซ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ไม่เกิน 10,000,000	5
10,000 - 30,000	10
30,001 - 70,000	15
70,001 - 140,000	20
140,001 - 250,000	25
250,001 - 500,000	30
500,001 ขึ้นไป	32

5) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา มีหน้าที่ต้องคำนวณและแจ้งยื่นภาษีด้วยตนเองภายในวันที่ 15 เมษายน ของทุกปีโดยโดยการคำนวณภาษีจากเงินได้หักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามที่กฎหมายกำหนด

6) สิทธิประโยชน์

ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระประเทศฟิลิปปินส์ มีสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น

- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระที่มีรายได้รวมในระยะเวลา 1 ปีไม่เกิน 60,000 เปโซ ได้รับยกเว้นไม่ต้องยื่นภาษี
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 2 ข้อ พร้อมกันคือ
    1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
    2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้
    3. เงินได้ที่ได้รับไม่ตกเป็นภาระการจ่ายของสถานประกอบการถาวร หรือสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.9.2 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล(REPLUBLIC OF PHILLIPINES : 2016)

การประกอบวิชาชีพอิสระในรูปแบบนิติบุคคลในประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศฟิลิปปินส์ภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดเก็บบนฐานรายได้สุทธิ ในอัตราร้อยละ 30 นิติบุคคลต่างประเทศซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในประเทศฟิลิปปินส์ จะเสียจากรายได้ในประเทศฟิลิปปินส์เท่านั้น แต่นิติบุคคลในประเทศ จะเสียภาษีจากเงินได้ทั่วโลก และมีหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

1) รายได้

1.1) นิติบุคคลในประเทศ (Domestic Corporation) คือ นิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายของประเทศฟิลิปปินส์ คำนวณเงินได้จากฐานเงินได้สุทธิ (Net income) จะถูกเก็บภาษีเสียภาษีจากแหล่งเงินได้ทุกแหล่ง

1.2) นิติบุคคลต่างประเทศที่มีถิ่นที่อยู่ในฟิลิปปินส์ (Resident Foreign Corporation) หมายถึงกิจการที่จดทะเบียนในต่างประเทศภายใต้กฎหมายของต่างประเทศและเข้ามาดำเนินการในฟิลิปปินส์ (เช่น สาขาของสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศ) คำนวณภาษีจากฐานเงินได้สุทธิ (Net Income) ที่เกิดขึ้นเฉพาะในฟิลิปปินส์

1.3) นิติบุคคลต่างประเทศที่มิได้มีถิ่นที่อยู่ในฟิลิปปินส์ (Non-Resident Foreign Corporation) คือ นิติบุคคลที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายของต่างประเทศและมิได้เข้ามาดำเนินกิจการในฟิลิปปินส์ คำนวณภาษีจากฐานรายได้รวม (Gross Income) ที่เกิดขึ้นเฉพาะในฟิลิปปินส์ เช่นค่าบริการต่างๆ

2) ค่าใช้จ่าย(สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ สามารถนำมาหักลดหย่อนเพื่อนำไปคำนวณหาฐานภาษีได้ นอกจากนั้น ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่นค่าวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ สามารถนำมาหักลดหย่อนได้ ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ใช้ในการทำธุรกิจสามารถนำมาหักได้

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลแสดงได้ตามตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศฟิลิปปินส์

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
นิติบุคคลในประเทศที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ และนิติบุคคลต่างประเทศที่มีถิ่นที่อยู่ในฟิลิปปินส์	30
นิติบุคคลต่างประเทศที่มิได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศฟิลิปปินส์	30

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

โดยปีภาษีของประเทศฟิลิปปินส์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี และต้องดำเนินการยื่นแบบและชำระภาษี สำหรับไตรมาส 1,2 และ 3 ต้องยื่นภายในระยะเวลา 60 วันหลังจากหมดไตรมาสนั้นๆ และสำหรับไตรมาสสุดท้ายต้องยื่นภายในวันที่ 15 เมษายน หรือภายในวันที่ 15 ของเดือนที่ 4 ของปีภาษี ทั้งนี้ หากภาษีเกิน 2,000 เปโซ สามารถแบ่งจ่าย 2 งวด ครึ่งแรกยื่นชำระพร้อมแบบฟอร์ม และงวดที่ 2 จ่าย ในวันที่ 15 กรกฎาคม

5) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- กรณีมีผลขาดทุนจากการดำเนินกิจการ สามารถนำผลขาดทุนยกไปเพื่อหักออกจากรายได้ในปีถัดไปได้ ซึ่งสามารถหักได้ไม่เกิน 3 ปี
- รายจ่ายค่าวิจัยและพัฒนา สามารถหักเป็นค่าใช้จ่ายได้เป็นระยะเวลา 60 เดือน
- การหักค่าเสื่อมราคา ประเทศฟิลิปปินส์ อนุญาตให้นำค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ สามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนได้
- การให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้ง และการจดทะเบียนธุรกิจ เช่น ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อกระตุ้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

4.9.3 การเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (REPLUBLIC OF PHILLIPINES : 2016)

การหักภาษี ณ ที่จ่ายสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ ในประเทศฟิลิปปินส์ เป็นการเก็บภาษีจากรายได้ที่เกิดขึ้นในฟิลิปปินส์ ซึ่งหักเฉพาะผู้มีถิ่นฐานในประเทศตามอัตราที่กำหนดไว้ โดยรายได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ดังแสดงในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 แสดงอัตราภาษี หัก ณ ที่จ่ายของประเทศฟิลิปปินส์

ประเภทเงินได้	อัตราภาษี		
	ผู้มีถิ่นฐาน ในประเทศฟิลิปปินส์(resident)	ผู้ที่มิได้มีถิ่นฐานในประเทศฟิลิปปินส์ที่อยู่ในภาคธุรกิจการค้า	ผู้ที่มิได้มีถิ่นฐานในประเทศฟิลิปปินส์ที่ไม่ได้อยู่ในภาคธุรกิจการค้า
รายได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระ	รายได้ไม่เกิน 720,000 เปโซ ต่อปี หักร้อยละ 10 แต่ส่วนที่เกินหักร้อยละ 15	-	-

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.9.4 การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax/Sales Tax) (KPMG : 2016)

ตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเทศฟิลิปปินส์ จัดเก็บได้ในอัตราระหว่างร้อยละ 12 สำหรับบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ ที่มีการให้บริการในประเทศแต่ถ้าเป็นการให้บริการระหว่างประเทศจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 และรายได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ การรักษาสุขภาพ

1) ฐานภาษี

ฐานภาษีสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพชีพอิสระ คือมูลค่าจากการให้บริการภายในประเทศ การบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับวิชาชีพอิสระ คือ การบริการทางการแพทย์และทันตกรรม

2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่คือผู้ประกอบกิจการทั้งการขายสินค้าและให้บริการ โดยมีรายได้จากยอดขายรวม (Gross sale) หรือจากใบเสร็จรับเงิน (Receipts) เกิน 1,919,500 เปโซ ภายระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา หรือ มีหลักฐานว่าจะมีรายได้เกิน1,919,500 เปโซภายในระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้า แต่กิจการขนาดเล็ก คือมีรายได้ไม่เกิน1,919,500 เปโซ เสียภาษีอัตราร้อยละ 3

3) อัตราภาษี

ฟิลิปปินส์จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 12 คือสินค้าและบริการนอกเหนือจากการส่งออก และอัตราร้อยละ 0 จากการส่งออก

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่ม กำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเป็นรายเดือน ภายใน 20 วันหลังสิ้นเดือนนั้นๆ และต้องยื่นขอคืนภาษีรายไตรมาส ภายใน 25 วันหลังปิดงบบัญชีรายไตรมาส

4.10 หลักเกณฑ์การเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระ ประเทศเวียดนาม (EY : 2015)

4.10.1 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การเสียภาษีของประเทศเวียดนาม จัดเก็บจากแหล่งเงินได้และหลักถิ่นที่อยู่ ผู้มีถิ่นที่อยู่ คือ ชาวเวียดนามและชาวต่างชาติ ที่อาศัยอยู่ในประเทศเวียดนาม 183 วัน หรือมากกว่านั้นภายใน 12 เดือน โดยคำนวณภาษีจากฐานรายได้รวมทั้งในและนอกประเทศ ฐานเงินได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเงินได้ตลอดปีภาษี(ปีปฏิทิน) ไปหักค่าใช้จ่าย หักลดหย่อนต่างๆที่กฎหมายกำหนด เมื่อได้เงินได้สุทธิให้คำนวณภาษีตามอัตราที่กำหนด ผู้ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศเวียดนาม (non - resident) จะเสียภาษีเฉพาะแหล่งเงินได้จาก หรือในประเทศเวียดนาม เท่านั้น โดยบุคคลใดอยู่ในประเทศไม่ถึง 183 วัน ภายใน 12 เดือน จะเสียภาษีเช่นเดียวกันกับผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศเวียดนาม ซึ่งจะมีอัตราภาษีหลายอัตรา ตามประเภทของเงินได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี (DFDL : 2015)

1.1) บุคคลธรรมดา ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ ที่เป็นผู้อยู่ในประเทศเวียดนามเกินกว่า 183 วัน ในรอบปีปฏิทิน(วันที่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม)หรือจดทะเบียนเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศเวียดนาม หรือมีบ้านเช่าภายใต้สัญญาเช่าตั้งแต่ 90 วัน ในปีภาษีนั้น ถือเป็นผู้อยู่ในประเทศ มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากรายได้ทั้งที่เกิดในประเทศและรายได้ที่เกิดจากต่างประเทศและรายได้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพอิสระ คือเงินได้จากการทำธุรกิจ

1.2) ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระที่เป็นผู้ไม่อยู่ในประเทศเวียดนาม(อยู่ไม่ถึง 183 วัน) มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากรายได้ทั้งที่เกิดในประเทศเวียดนาม

2) การหักค่าใช้จ่าย (EY : 2015)

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรงกับเงินได้รวมถึงเงินเดือนของลูกจ้าง ค่าเสื่อมราคา ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการจัดการ โดยค่าใช้จ่ายเหล่านี้ต้องมีเอกสารประกอบด้วย

3) การหักลดหย่อน

เงินได้วิชาชีพอิสระเมื่อนำมาคำนวณภาษีเงินได้ประจำปีสามารถหักลดหย่อนได้ เช่น -

- ลดหย่อนผู้มีเงินได้ VDN 9,000,000 ต่อเดือน
- ลดหย่อนสำหรับบุคคลในอุปถัมภ์ VDN 3,600,000 ต่อเดือน ฯลฯ

4) อัตราภาษี

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบก้าวหน้า สำหรับรายได้จากธุรกิจที่ได้รับโดยผู้มีถิ่นพำนักในเวียดนามโดยคำนวณหลังหักค่าลดหย่อนแล้วนำมาคำนวณภาษี

ตารางที่ 4.25 แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศเวียดนาม

รายได้พึงประเมิน (ด่ง)/เดือน	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ไม่เกิน 500,000,000	5
มากกว่า 500,000,000 -10,000,000,000	10
มากกว่า 10,000,000,000 -18,000,000,000	15
มากกว่า 18,000,000,000 -32,000,000,000	20
มากกว่า 32,000,000,000 -52,000,000,000	25
มากกว่า 52,000,000,000 -80,000,000,000	30
มากกว่า 80,000,000 ขึ้นไป	35

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5) การยื่นแบบแสดงรายการ

บุคคลธรรมดา ที่ประกอบ ธุรกิจ จะต้องยื่นภาษีรายไตรมาส ภายในวันที่ 30 ของเดือนแรกของไตรมาสถัดไป และยื่นเอกสารภาษีรายปี ภายในวันที่ 90 หลังจากวันสุดท้ายของปีปฏิทิน

6) สิทธิประโยชน์

ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ มีสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น

- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระที่เป็นผู้มีถิ่นพำนักในประเทศจะมีสิทธิคำนวณภาษีในอัตราก้าวหน้า อัตราร้อยละ 5 – 35
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 3 ข้อ พร้อมกันคือ
  1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
  2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้
  3. เงินได้ที่ได้รับไม่ตกเป็นภาระการจ่ายของสถานประกอบการถาวร หรือสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้

4.10.2 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล(DFDL : 2015)

การประกอบวิชาชีพอิสระในประเทศเวียดนาม การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจะใช้กับหน่วยธุรกิจในเวียดนามทั้งหมด คือหน่วยธุรกิจภายในประเทศและหน่วยธุรกิจต่างชาติ บริษัทต่างชาติ และชาวต่างชาติ ที่ไม่ได้ก่อตั้งในประเทศเวียดนาม ไม่ว่าจะประกอบกิจการในเวียดนามหรือไม่ จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามระเบียบว่าด้วยภาษีอากรของผู้รับเหมาต่างชาติ (Foreign Contractor) มีหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

1) รายได้

1.1) ธุรกิจที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายเวียดนามต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเงินได้ทั้งในและนอกประเทศ

1.2) กิจการต่างชาติที่ได้รับรายได้ในเวียดนามไม่ว่าจะมีสถานที่ประกอบธุรกิจหรือไม่ บริษัทต่างชาติและชาวต่างชาติ (ผู้รับเหมาต่างชาติ (Foreign Contractor) จะเสียภาษีจากรายได้ในประเทศเวียดนาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) ค่าใช้จ่าย (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

ค่าใช้จ่ายโดยตรงต่างๆที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ โดยต้องมีเอกสารแสดงค่าใช้จ่ายและไม่เป็นรายจ่ายต้องห้าม เช่นค่าตอบแทนของลูกจ้างที่ไม่ได้จ่ายจริงหรือไม่ได้ระบุในสัญญาจ้างงานและตามกฎหมายของเวียดนามไม่ให้นำค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรมาหักลดหย่อนภาษี

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศเวียดนามกำหนดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลไว้ที่ร้อยละ 20 ของเงินได้พึงประเมินสุทธิ

ตารางที่ 4.26 แสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศเวียดนาม

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
นิติบุคคลทั่วไป	20

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคล ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ จะต้องจ่ายภาษีรายไตรมาสและรายปี ภายในวันที่ 30 ของไตรมาสถัดไป กรณีภายในรายปี ภายใน 90 วันนับแต่สิ้นปีปฏิทิน

5) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- กรณีที่ธุรกิจมีผลขาดทุนหลังจากคำนวณภาษี สามารถนำผลขาดทุนยกไป เพื่อหักออกจากรายได้ในปีถัดไปได้ ซึ่งสามารถหักได้ 5 ปี
- รายจ่ายค่าวิจัยและพัฒนา ได้กำหนดให้หักสูงสุด ร้อยละ 10 ของรายได้ ฯลฯ

4.10.3 การเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (DFDL : 2015)

ประเทศเวียดนามไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายสำหรับกิจการในประเทศและกิจการต่างชาติที่ประกอบวิชาชีพอิสระ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.10.4 การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax/Sales Tax) (DFDL : 2015)

ภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเทศเวียดนามให้จัดเก็บจาก หน่วยงานและบุคคลต่างๆ จากการให้บริการและการประกอบธุรกิจภายในประเทศเวียดนาม อัตราภาษีสำหรับการให้บริการมีอัตราร้อยละ10 แต่ถ้าเป็นสินค้าและบริการระหว่างประเทศเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0

1) ฐานภาษี

ภาษีมูลค่าเพิ่ม ฐานภาษีสำหรับเงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระซึ่งเป็นการให้บริการ คำนวณจากยอดการให้บริการที่ได้รับ โดยมีการให้บริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ การให้บริการทางการแพทย์

2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่คือผู้ประกอบกิจการทั้งการขายสินค้าและให้บริการ โดยกิจการขนาดเล็กคือมีรายได้ไม่เกิน 4.8 พันล้านรูปี ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีการบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอิสระ คือ บริการด้านการแพทย์ ด้านสุขภาพ

3) อัตราภาษี

เวียดนามจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 สำหรับสินค้าและบริการที่เป็นการระหว่างประเทศ อัตราร้อยละ 10 สำหรับการบริการวิชาชีพอิสระ

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่ม กำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเป็นรายเดือน ภายในวันที่ 20 ของเดือนถัดไป

4.11 หลักเกณฑ์การเสียภาษีจากเงินได้จากวิชาชีพอิสระในประเทศ สปป.ลาว (EY : 2015)

4.11.1 การจัดเก็บภาษีกำไรของบุคคลธรรมดา

บุคคลธรรมดาผู้ประกอบวิชาชีพอิสระในประเทศสปป.ลาว ได้บุคคลธรรมดาจาก 2 หลัก คือ หลักแหล่งเงินได้ในประเทศ และหลักแหล่งเงินได้นอกประเทศเช่นกัน และมีการแยกรายได้ไว้ 4 ประเภท คือ รายได้จากเงินเดือน รายได้จากอสังหาริมทรัพย์ รายได้จากสังหาริมทรัพย์ รายได้จากลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา ส่วนรายได้จากวิชาชีพอิสระ ถือเป็นเงินได้จากการประกอบธุรกิจไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแต่ผู้ประกอบการอิสระในรูปแบบของบุคคลธรรมดา ต้องนำรายได้ไปคำนวณเพื่อเสียภาษีกำไร

บุคคลธรรมดาผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ ถือว่าเป็นผู้มีเงินได้จากการประกอบธุรกิจซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีกำไร เช่นเดียวกับนิติบุคคลในประเทศกัมพูชา

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

1.1) บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ ที่เป็นผู้อยู่ในประเทศประเทศสปป.ลาว หมายถึง บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศสปป.ลาว สำหรับชาวต่างชาติที่ได้พำนักในประเทศสปป.ลาวถึง 180 วันมีหน้าที่เสียภาษีกำไรจากแหล่งเงินได้ในประเทศสปป.ลาวและแหล่งเงินได้นอกประเทศ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1.2) บุคคลธรรมดา ผู้มิได้พำนักในประเทศสปป.ลาว (Non-resident foreigner) คือ ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศสปป.ลาวไม่ถึง 180 วัน ในช่วงปีภาษี จะต้องเสียภาษีจากแหล่งเงินได้ในประเทศสปป.ลาว

2) การหักค่าใช้จ่าย (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : 2557)

ค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจของวิชาชีพอิสระ สามารถนำมาหักออกจากรายได้ในรายการคำนวณกำไร เช่น ค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจ เงินเดือนค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่า ค่าประกันภัยค่าใช้จ่ายบางประเภท เช่น ค่าเดินทางและค่าอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าสามารถนำมาหักได้สูงสุดร้อยละ 0.4 ของรายได้ประจำปี ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายบางรายการไม่สามารถนำมาหักได้ เช่น ค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เงินบริจาค

3) อัตราภาษี(KPMG : 2015)

อัตราภาษีกำไรของบุคคลธรรมดาผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ สำหรับปี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 4.27 แสดงอัตราภาษีกำไร กรณีไม่ใช่นิติบุคคล ปีพ.ศ. 2558

เงินได้(กีบต่อปี)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
0 - 3,600,000	0
3,600,001 - 8,000,000	5
8,000,001 - 15,000,000	10
15,000,001 - 25,000,000	15
25,000,001 - 40,000,000	20
มากกว่า 40,000,000	24

4) การยื่นแบบแสดงรายการ (DFDl : 2015)

การยื่นแบบภาษีกำไร ต้องยื่นแบบเป็น 4 งวด (คือภายใน วันที่ 10 ของเดือนเมษายน กรกฎาคม ตุลาคม และมีนาคม ของปีถัดไป) ซึ่งภาษีกำไรจะต้องนำส่งเมื่อสิ้นสุดปีบัญชี และจะต้องยื่นเสียภาษีภายในวันที่ 10 มีนาคมของปีถัดไป โดยคำนวณภาษีจริงที่เกิดขึ้นจริงในรอบปี หักด้วยภาษีที่ยื่นในแต่ละไตรมาส

5) สิทธิประโยชน์ (DFDL : 2015)

ผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระ มีสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น

- เงินได้ได้รับยกเว้น 3,600,000 กีบ ต่อปี
- ผู้มีเงินได้วิชาชีพอิสระ สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการที่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่มีการลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน โดยหากไม่ได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ให้บริการในรัฐแหล่งเงินได้และเดินทางในระยะสั้นๆ จะได้รับยกเว้นในรัฐแหล่งเงินได้ ถ้าเข้าเงื่อนไข 3 ข้อ พร้อมกันคือ

1. ผู้มีเงินได้อยู่ในรัฐแหล่งเงินได้ไม่ถึง 183 วัน
2. ผู้มีเงินได้ไม่มีสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้
3. เงินได้ที่ได้รับไม่ตกเป็นภาระการจ่ายของสถานประกอบการถาวร หรือสถานประกอบการประจำในรัฐแหล่งเงินได้

4.11.2 การเสียภาษีเงินกำไร (EY : 2015)

การจัดเก็บภาษีกำไรหรือภาษีเงินได้นิติบุคคลในสปป.ลาว เป็นภาษีที่จัดเก็บจากหลักแหล่งเงินได้ เรียกว่าภาษีกำไร โดยจัดเก็บจากทุกกิจการในสปป.ลาว ทั้งที่จัดตั้งตามกฎหมายของประเทศ สปป.ลาว และตั้งตามการลงทุนของต่างชาติและการประกอบธุรกิจสปป.ลาว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) รายได้

1.1) กิจการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของสปป.ลาว และบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพอิสระจะต้องนำรายได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระที่ได้รับทั้งในประเทศและนอกประเทศมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษี

1.2) กิจการต่างชาติที่ได้รับรายได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระ จะนำรายได้เฉพาะที่ได้รับใน สปป.ลาว มารวมคำนวณเพื่อเสียภาษี

2) ค่าใช้จ่าย (EY : 2015)

ค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจของวิชาชีพอิสระ สามารถนำมาหักออกจากรายได้ในรายการคำนวณกำไร เช่น ค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจ เงินเดือนค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่า ค่าประกันภัยค่าใช้จ่ายบางประเภท เช่น ค่าเดินทางและค่าอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าสามารถนำมาหักได้สูงสุดร้อยละ 0.4 ของรายได้ประจำปี ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายบางรายการไม่สามารถนำมาหักได้ เช่น ค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เงินบริจาค

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

สปป.ลาว จัดเก็บภาษีโดยมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่ากันทั้งภายในและต่างประเทศ โดยแสดงตามตารางที่ 4.28

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.28 แสดงอัตราภาษีกำไรของนิติบุคคลในประเทศสปป.ลาว

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
นิติบุคคลทั่วไป	24
นิติบุคคลที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	19
กิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก (ขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจ)	3-7

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคล ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ จะต้องจ่ายภาษีเป็น 4 งวด คือ ภายในวันที่ 10 ของเดือน เมษายน กรกฎาคม ตุลาคม และมีนาคม โดยเมื่อสิ้นสุดปีบัญชี ต้องยื่นแบบภายในวันที่ 10 ของเดือนมีนาคมของปีถัดไป โดยคำนวณภาษีที่เกิดขึ้นจริง หัก ด้วยภาษีที่ชำระล่วงหน้าเป็นรายไตรมาส

5) สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น

- กรณีที่ธุรกิจมีผลขาดทุนทางภาษีซึ่งต้องเป็นที่ยอมรับของผู้สอบบัญชีและกรมสรรพากร สามารถนำผลขาดทุนยกไปเพื่อหักออกจากรายได้ในปีถัดไปได้ ซึ่งสามารถหักได้ 3 ปี
- มีการจัดเก็บภาษีกำไรบริษัทตามกลุ่ม ในอัตราร้อยละ 20 ร้อยละ15 และร้อยละ 10 มีการยกเว้นภาษีกำไรบริษัท เป็นระยะเวลา 2 - 7 ปี ทั้งนี้อัตราภาษีจะขึ้นอยู่กับประเภท ที่ตั้ง และขนาด ของกิจการต่างชาติที่ไปลงทุน
- ค่าวิจัยและพัฒนา สามารถหักได้เป็นตามเงื่อนไขโครงการส่งเสริมการลงทุน

4.11.3 การหักภาษี ณ ที่จ่าย (EY : 2015)

สปป.ลาว ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.11.4 การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax/Sales Tax) (EY : 2015)

ตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเทศสปป.ลาวให้จัดเก็บจาก หน่วยงานและบุคคลต่างๆ ที่ให้บริการมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 10 แต่ถ้าเป็นสินค้าและบริการที่ส่งออกเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 และบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ บริการทางการแพทย์

1) ฐานภาษี

ฐานภาษีของการประกอบวิชาชีพอิสระ คำนวณจากยอดการให้บริการที่ได้รับ โดยบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ บริการทางการแพทย์

2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้มีหน้าที่คือผู้ประกอบกิจการทั้งการขายสินค้าและให้บริการ โดยกิจการที่มีรายได้เกิน 400,000 กีบ ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีการบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอิสระ คือ บริการด้านการแพทย์ เช่น การตรวจ การรักษา การวินิจฉัย

3) อัตราภาษี

สปป.ลาว จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 10 สำหรับสินค้าและบริการในประเทศ อัตราร้อยละ 0 สำหรับสินค้าและบริการที่ส่งออก

4) การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่ม กำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเป็นรายเดือน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

4.12 การขจัดภาษีซ้อนตามอนุสัญญาภาษีซ้อนสำหรับเงินได้วิชาชีพอิสระ(กรมสรรพากร : 2558)

ประเทศไทยได้ทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศในกลุ่ม AEC ไว้ทั้งหมด 7 ประเทศ ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศเวียดนาม ประเทศสปป.ลาว และยังไม่มีการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศบรูไนและประเทศกัมพูชา อนุสัญญาซ้อนมีขอบเขตภาษีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเก็บภาษีเงินได้ในการให้บริการวิชาชีพอิสระมีการแบ่งเป็นกรณีที่ผู้ให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นบุคคลธรรมดา และผู้ให้บริการวิชาชีพอิสระที่เป็นนิติบุคคล ทั้งนี้แม้ลักษณะของอนุสัญญาภาษีซ้อนมีโครงสร้างรายละเอียดไม่แตกต่างกัน แต่อาจมีข้อตกลงที่แตกต่างกันในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา มีการตกลงเกี่ยวกับคำนิยามของคำว่าการให้บริการวิชาชีพอิสระ ปีภาษี ผู้มีถิ่นที่อยู่ ขอบเขตจำนวนเงินได้จากการให้บริการวิชาชีพอิสระ แนวทางขจัดภาษีซ้อนกรณีมีถิ่นที่อยู่และเงินได้ในรัฐเดียวกัน แนวทางขจัดภาษีซ้อนกรณีผู้มีเงินได้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐหนึ่ง แต่เงินได้อยู่อีกรัฐหนึ่ง

2. ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล มีการตกลงเกี่ยวกับ คำว่าสถานประกอบการ การกำหนดกำไรจากธุรกิจ การยอมให้หักค่าใช้จ่าย แนวทางการขจัดภาษีซ้อน กรณีที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งโดยผ่านสถานประกอบการถาวร ซึ่งตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ดังนั้นในการศึกษานี้จะเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับเงินได้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระ ในประเด็น คำนิยาม ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา และข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล ดังนี้

1. อนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยและประเทศเมียนมาร์

1.1 บริการวิชาชีพ หมายถึง กิจกรรมอิสระด้านวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม ศิลปะ การศึกษาหรือการสอน รวมทั้งกิจกรรมอิสระของแพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ทันต์แพทย์ และนักบัญชี

1.2. ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา อนุสัญญาฯ กำหนดให้ประเทศที่บุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่เท่านั้นที่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพที่มีลักษณะเป็นอิสระ อนุสัญญาฯ กำหนดให้อีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้) สามารถจัดเก็บภาษีจากค่าตอบแทนของบุคคลธรรมดาที่เป็นลักษณะเป็นอิสระได้ หากบุคคลธรรมดาดังกล่าว

- มีสถานประกอบการถาวรประจำในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)
- อยู่ในประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้) สำหรับช่วงเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันถึงหรือมากกว่า 183 วันในปีภาษี (เมียนมาร์ใช้ปีงบประมาณ ประเทศไทยใช้ปีภาษี) หรือ
- ค่าตอบแทนที่ได้รับตกเป็นภาระของสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้) เกินกว่า 7,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

1.3. ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล เงินได้จากกำไรธุรกิจ ตามอนุสัญญามิได้มีคำจำกัดความไว้ แต่ลักษณะเงินได้ต้องมีลักษณะมุ่งเป็นปกติการค้าและเกิดจากเงินได้ตามมาตรา 40(6) เช่น ค่าจ้างเขียนแบบ ค่าปรึกษากฎหมาย ค่าว่าความ ค่าจ้างวางระบบบัญชี ฯลฯ

ในการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจในอนุสัญญาฯ ประเทศแหล่งเงินได้จะเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจได้ ต่อเมื่อวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศประกอบธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในประเทศแหล่งเงินได้ หากวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งในประเทศหลักแหล่งเงินได้ ประเทศแหล่งเงินได้ต้องยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้

คำว่า สถานประกอบการถาวร หมายถึง สถานที่ธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ประเภททรัพย์สิน เช่นสถานจัดการ สาขา สำนักงานเฉพาะในกรณีก่อตั้งอาคาร โครงการหรือกิจกรรมนั้น ดำเนินการติดต่อกันเป็นระยะเวลาเดียวเกินกว่า 6 เดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2. อนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยและประเทศอินโดนีเซีย

2.1 บริการวิชาชีพ หมายถึง กิจกรรมอิสระด้านวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม ศิลปะ การศึกษาหรือการสอน รวมทั้งกิจกรรมอิสระของแพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ทันต์แพทย์ และนักบัญชี

2.2 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา อนุสัญญาฯ กำหนดให้ประเทศที่บุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่เท่านั้นที่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพที่มีลักษณะเป็นอิสระ อนุสัญญาฯ กำหนดให้อีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้) สามารถจัดเก็บภาษีจากค่าตอบแทนของบุคคลธรรมดาที่เป็นลักษณะเป็นอิสระได้ หากบุคคลธรรมดาดังกล่าว

- มีสถานประกอบการถาวรประจำในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)
- อยู่ในประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้) สำหรับช่วงเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันถึงหรือมากกว่า 183 วันในปีภาษี หรือ
- ค่าตอบแทนที่ได้รับตกเป็นภาระของสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)

2.3 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล เงินได้จากกำไรธุรกิจ ตามอนุสัญญามิได้มีคำจำกัดความไว้ แต่ลักษณะเงินได้ต้องมีลักษณะมุ่งเป็นปกติการค้าและเกิดจากเงินได้ตามมาตรา 40(6) เช่น ค่าจ้างเขียนแบบ ค่าปรึกษากฎหมาย ค่าว่าความ ค่าจ้างวางระบบบัญชี ฯลฯ

ในการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจในอนุสัญญาฯ ประเทศแหล่งเงินได้จะเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจได้ ต่อเมื่อวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศประกอบธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในประเทศแหล่งเงินได้ หากวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งในประเทศหลักแหล่งเงินได้ ประเทศแหล่งเงินได้ต้องยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้

คำว่า สถานประกอบการถาวร หมายถึง สถานที่ธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ประเภททรัพย์สิน เช่นสถานจัดการ สาขา ประเภทกิจกรรม เฉพาะที่ตั้งโครงการสำหรับระยะเวลาเกินกว่า 6 เดือนภายใน 12 เดือน

3. อนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์

3.1 บริการวิชาชีพ หมายถึง กิจกรรมอิสระด้านวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม ศิลปะ การศึกษาหรือการสอน รวมทั้งกิจกรรมอิสระของแพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ทันต์แพทย์ และนักบัญชี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3.2 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา อนุสัญญาฯ กำหนดให้ประเทศที่บุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่เท่านั้นที่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพที่มีลักษณะเป็นอิสระ อนุสัญญาฯ กำหนดให้อีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้) สามารถจัดเก็บภาษีจากค่าตอบแทนของบุคคลธรรมดาที่เป็นลักษณะเป็นอิสระได้ หากบุคคลธรรมดาดังกล่าว

- มีสถานประกอบการถาวรประจำในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)
- อยู่ในประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้) สำหรับช่วงเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันถึงหรือมากกว่า 183 วันในปีภาษี หรือ

3.3 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล เงินได้จากกำไรธุรกิจ ตามอนุสัญญามิได้มีคำจำกัดความไว้ แต่ลักษณะเงินได้ต้องมีลักษณะมุ่งเป็นปกติการค้าและเกิดจากเงินได้ตามมาตรา40(6) เช่น ค่าจ้างเขียนแบบ ค่าปรึกษากฎหมาย ค่าว่าความ ค่าจ้างวางระบบบัญชี ฯลฯ

ในการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจในอนุสัญญาภาษีซ้อน ประเทศแหล่งเงินได้จะเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจได้ ต่อเมื่อวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศประกอบธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในประเทศแหล่งเงินได้ หากวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งในประเทศหลักแหล่งเงินได้ ประเทศแหล่งเงินได้ต้องยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้

คำว่า สถานประกอบการถาวร หมายถึง สถานที่ธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ประเภททรัพย์สิน เช่น สถานจัดการ สาขา ประเภทกิจกรรม บริเวณที่ตั้ง อาคาร สิ่งปลูกสร้างอาคารซึ่งมีอยู่เกินกว่า 6 เดือน

4. อนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย

4.1 บริการวิชาชีพ ไม่ได้มีการกำหนดความหมายไว้ในอนุสัญญาภาษีซ้อน

4.2 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา อนุสัญญาฯ กำหนดให้ประเทศที่บุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่เท่านั้นที่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพที่มีลักษณะเป็นอิสระ อนุสัญญาฯ กำหนดให้อีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้) สามารถจัดเก็บภาษีจากค่าตอบแทนของบุคคลธรรมดาที่เป็นลักษณะเป็นอิสระได้ หากบุคคลธรรมดาดังกล่าว

- มีสถานประกอบการถาวรประจำในอีกประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

- อยู่ในประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้) สำหรับช่วงเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันถึงหรือมากกว่า 183 วันในปีภาษี หรือ
- ค่าตอบแทนที่ได้รับตกเป็นภาระของสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)

4.3 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล เงินได้จากกำไรธุรกิจ ตามอนุสัญญามิได้มีคำจำกัดความไว้ แต่ลักษณะเงินได้ต้องมีลักษณะมุ่งเป็นปกติการค้าและเกิดจากเงินได้ตามมาตรา 40(6) เช่น ค่าจ้างเขียนแบบ ค่าปรึกษากฎหมาย ค่าว่าความ ค่าจ้างวางระบบบัญชี ฯลฯ

ในการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจในอนุสัญญาฯ ประเทศแหล่งเงินได้จะเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจได้ ต่อเมื่อวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศประกอบธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในประเทศแหล่งเงินได้ หากวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งในประเทศหลักแหล่งเงินได้ ประเทศแหล่งเงินได้ต้องยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้

คำว่า สถานประกอบการถาวร หมายถึง สถานที่ธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และให้รวมถึง สถานจัดการ สาขา สำนักงาน ที่ตั้งอาคาร โครงการติดตั้งที่ดำรงอยู่นานเกินกว่า 6 เดือน

5. อนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์

5.1 บริการวิชาชีพ ไม่ได้มีการกำหนดความหมายไว้ในอนุสัญญาภาษีซ้อน

5.2 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา อนุสัญญาฯ กำหนดให้ประเทศที่บุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่เท่านั้นที่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพที่มีลักษณะเป็นอิสระ อนุสัญญาฯ กำหนดให้อีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้) สามารถจัดเก็บภาษีจากค่าตอบแทนของบุคคลธรรมดาที่เป็นลักษณะเป็นอิสระได้ หากบุคคลธรรมดาดังกล่าว

- มีสถานประกอบการถาวรประจำในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)
- อยู่ในประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้) สำหรับช่วงเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันถึงหรือมากกว่า 183 วันในปีภาษี หรือ
- ค่าตอบแทนที่ได้รับตกเป็นภาระของสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5.3 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล เงินได้จากกำไรธุรกิจ ตามอนุสัญญามิได้มีคำจำกัดความไว้ แต่ลักษณะเงินได้ต้องมีลักษณะมุ่งเป็นปกติการค้าและเกิดจากเงินได้ตามมาตรา40(6) เช่น ค่าจ้างเขียนแบบ ค่าปรึกษากฎหมาย ค่าว่าความ ค่าจ้างวางระบบบัญชี ฯลฯ

ในการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจในอนุสัญญาฯ ประเทศแหล่งเงินได้จะเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจได้ ต่อเมื่อวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศประกอบธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในประเทศแหล่งเงินได้ หากวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งในประเทศหลักแหล่งเงินได้ ประเทศแหล่งเงินได้ต้องยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้

คำว่า สถานประกอบการถาวร หมายถึง สถานที่ธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ประเภททรัพย์สิน เช่นสถานจัดการ สาขา ประเภทกิจกรรม เช่น การให้บริการผ่านลูกจ้างเกินกว่า 183 วันสำหรับโครงการเดียวกันหรือต่อเนื่องกันภายในระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกัน

6. อนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม

6.1 บริการวิชาชีพ หมายถึง กิจกรรมอิสระด้านวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม ศิลปะ การศึกษาหรือการสอน รวมทั้งกิจกรรมอิสระของแพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ทันต์แพทย์ และนักบัญชี

6.2 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา อนุสัญญาฯ กำหนดให้ประเทศที่บุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่เท่านั้นที่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพที่มีลักษณะเป็นอิสระ อนุสัญญาฯ กำหนดให้อีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้) สามารถจัดเก็บภาษีจากค่าตอบแทนของบุคคลธรรมดาที่เป็นลักษณะเป็นอิสระได้ หากบุคคลธรรมดาดังกล่าว

- มีสถานประกอบการถาวรประจำในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)
- อยู่ในประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้) สำหรับช่วงเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันถึงหรือมากกว่า 183 วันในปีภาษี หรือ
- ค่าตอบแทนที่ได้รับตกเป็นภาระของสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)

6.3 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล เงินได้จากกำไรธุรกิจ ตามอนุสัญญามิได้มีคำจำกัดความไว้ แต่ลักษณะเงินได้ต้องมีลักษณะมุ่งเป็นปกติการค้า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

และเกิดจากเงินได้ตาม40มาตรา(6) เช่น ค่าจ้างเขียนแบบ ค่าปรึกษากฎหมาย ค่าว่าความ ค่าจ้างวางระบบบัญชี ฯลฯ

ในการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจในอนุสัญญาฯ ประเทศแหล่งเงินได้จะเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจได้ ต่อเมื่อวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศประกอบธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในประเทศแหล่งเงินได้ หากวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งในประเทศหลักแหล่งเงินได้ ประเทศแหล่งเงินได้ต้องยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้

คำว่า สถานประกอบการถาวร หมายถึง สถานที่ธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ประเภททรัพย์สิน เช่นสถานจัดการ สาขา ประเภทกิจกรรมหรือกิจกรรมติดต่อกันเป็นระยะเวลาเกินกว่า 6 เดือน

7. อนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยและสปป.ลาว

7.1 บริการวิชาชีพ หมายถึง กิจกรรมอิสระด้านวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม ศิลปะ การศึกษาหรือการสอน รวมทั้งกิจกรรมอิสระของแพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ทันต์แพทย์ และนักบัญชี

7.2 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระของบุคคลธรรมดา อนุสัญญาฯ กำหนดให้ประเทศที่บุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่เท่านั้นที่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพที่มีลักษณะเป็นอิสระ อนุสัญญาฯ กำหนดให้อีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้) สามารถจัดเก็บภาษีจากค่าตอบแทนของบุคคลธรรมดาที่เป็นลักษณะเป็นอิสระได้ หากบุคคลธรรมดาดังกล่าว

- มีสถานประกอบการถาวรประจำในอีกประเทศหนึ่ง(ประเทศแหล่งเงินได้)
- อยู่ในประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้) สำหรับช่วงเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันถึงหรือมากกว่า 183 วันภายในระยะเวลา 12 เดือนใดๆ หรือ
- ค่าตอบแทนที่ได้รับตกเป็นภาระของสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้)

7.3 ข้อตกลงขจัดภาษีซ้อนจากเงินได้การให้บริการวิชาชีพอิสระเป็นนิติบุคคล เงินได้จากกำไรธุรกิจ ตามอนุสัญญามิได้มีคำจำกัดความไว้ แต่ลักษณะเงินได้ต้องมีลักษณะมุ่งเป็นปกติการค้าและเกิดจากเงินได้ตามมาตรา 40(6) เช่น ค่าจ้างเขียนแบบ ค่าปรึกษากฎหมาย ค่าว่าความ ค่าจ้างวางระบบบัญชี ฯลฯ

ในการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจในอนุสัญญาฯ ประเทศแหล่งเงินได้จะเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจได้ ต่อเมื่อวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศประกอบธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ใน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประเทศแหล่งเงินได้ หากวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งในประเทศหลักแหล่งเงินได้ ประเทศแหล่งเงินได้ต้องยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้

คำว่า สถานประกอบการถาวร หมายถึง สถานที่ธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ประเภททรัพย์สิน เช่นสถานจัดการ สาขา ประเภทกิจกรรม เช่น การให้บริการผ่านลูกจ้างเกินกว่า 6 เดือนในระยะเวลาสิบสองเดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved